NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

Bibliothèque Nationale
NOV 3 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ◉ Tel. 466-0951. Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber .40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ◉ Tel. 466-0951

— ☆ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ☆ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 43 (1446) 1977 | REEDEL, 28. OKTOOBRIL — FRIDAY, OCTOBER 28 | XXVIII aastakäik

HÄDAABINÕUD KANADA MAJANDUSE PÄÄSTMISEKS

Raskes olukorras oleva Kanada majanduse päästmiseks esitas uus majandusminister Jean Chretien lisaeelarvega järgmised korraldused: Tulumaksu vähendatakse kehvadele ja keskklassile 100 dollari võrra, mis haarab ca 7 miljonit kanadlast. Hindade ja palkadekontroll lõpetatakse tuleva aasta 14-dal aprillil. Kuni selle ajani ei ole lubatud palku ja dividente tõsta üle 6%. Töötutele töömuretsemiseks kulutatakse 150 miljonit dollarit ja uute töökohtade muretsemiseks suunatakse tööandjaile 800 miljonit dollarit. Valitsuse kulutusi kärbitakse miinimumini.

Üheks olulisemaks neist korraldustest peetakse palkade ja dividentide tõstmise keeldu mitte üle 6%, ajavahemikul kuni 14. apr. 1978. a. Tegelikkuses on palkade tõstmise küsimus suhteliselt keeruline töölepingute tõttu. Majandusministeeriumi ametnikud on välja arvestanud, et alles 1. juuliks 1978. a. lõpevad 22% Kanada 3,6 milj. töölise palgale lepingud, 38% lõpevtd 1. okt. 1978 ja tuleva aasta lõpuks on kõikide tööliste käed palganõudmisteks vabad.

Minister J. Chretien seletas parlamendis oma 40 minutit kestvas kõnes, et inflatsioon ja tööpuudus suurenevad, kuid ka import suureneb ja eksport väheneb ning majanduselu paranemine on väga aeglane. Kanada eksportkaupade, nagu nisu, puumaterjali, metallsaaduste jne. hinnad ei ole suure pakkumise tõttu tõusnud, kuid tootmiskulud on samal ajal fantastiliselt tõusnud, sest palgad on läinud käest ära. Meie eksportturud ei ole kasvanud sellise kiirusega, nagu lootsime. Tööproduktiivsus on vähenenud. Selle kõige tulemuseks on tööpuuduse suurenemine ja ka inflatsiooni süvenemine.

Lisaks sellele kaasub asjaolu, et Kanada turismireisid välismaadele on suurenenud, kuna samal ajal ikka vähem välisturiste külastab Kanadat.

Üldiselt on usaldus Kanada majanduse vastu kadunud.

Kuid pessimismi laine on läinud liiga kaugele. Quebec ei lahku kunagi Kanada föderatsioonist. Kuid sehini kui selle ümber toimub vaidlus, kahjustab see asjaolu nii Qubeci, kui ka kogu Kanada majandust. Kanada majandus on hinnakontrolli tõttu vähekene paranenud, kuid tootainete hindade tõus hävitas selle edu. Kanada maksubilanss halvenes ja valitsuse puudujääk on praegu 8,5 miljardi dollarit. Kuid sellele vaatamata tuleb vaadata optimistlikult tulevikku, sest Kanada omab tohutuid maapõuevarasid, nisutagavarasid ning kõrgeid ametioskusi. Dollari väärtuse langemist ei kavatse valitsus peatada, sest odav dollar suurendab eksporti. Dollar on langenud ju-

(Järg. lk. 3)

Kuninganna teenetemedalid eestlastele Torontos

Kuninganna Elizabeth II hõbejuubeli puhul välja antud teenete-medaleid on saanud ka eestlased. Torontos on saanud medalid Ilmar Heinsoo, Uno Kook, Evelyn Koop, Hans Lupp ja Osvald Timmas. Medalid saabusid posti teel kindralkuberneri kaaskirjaga möödunud ja sel nädalal. Kuna medalisaajate nimistut pole avaldatud, ei ole andmed praegu täielikud.

Teatavasti Austraalias said medali neli eestlast. See on esmakordne ulatuslikum eestlaste teenete sel kujul hindamine väljaspoolt meie oma rahvusgruppi.

T.E.K.K.K. BAPTISTI KIRIK 883 Broadview Ave.

SÕPRUSRUUM

esmaspäeval, 31. oktoobril kell 7.30 õ.

VALGUSPILDID LÕUNA-AMEERIKAST

K. RAID

Kõik on lahkelt kutsutud.

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTS 1957—1977

AASTAPÄEVA PIDU

Eesti Maja saalides 19. nov. 1977 kell 7 õ.

Eeskavas: õed LINDAUD ja hr. M. NIINVEE

Baar ☆ Loterii ☆ Külm laud

— korraldaja pr. J. Sark

Tants G. ILTALI orkestri saatel.

Pääsmed saadaval ainult eelmüügil esmaspäeva ja neljapäeva õhtuti Eesti Majas. Pääsmete eelmüük lõpeb 10. nov.

Pääse $12.00. Informatsiooniks helistada pr. Laanemets tel. 422-4585.

ISESEISEV KONTSERT

ÕNNE LAIKVE, sopran
STUART HAMILTON, piano

Pühapäeval, 20. novembril, 1977, kell 2.30 p.l.
Congregation Hall, 175 St. Clair Ave. W., Toronto
Pääsmed: $5.00; õpilased $3.50
Saadavad: E. Abistamiskomitees ja kohapeal.

E. MAJAS 28., 29. ja 30. OKT. 1977 a.

JOANN SAARNIIDU KUNSTINÄITUS

SUMERI KILDE-ÕLIMAAL

Avatud igapäev kl. 10—10 õ. Tasuta sissepääs

KAI KÄÄRID'i 7-es iseseisev KUNSTINÄITUS

Eesti Maja väikeses saalis
laup., 5. nov. ja pühap., 6. nov.
kell 10 hom.—9 õ.

E.S.S. KALEV'i AASTA PEAKOOSOLEK

pühapäeval, 6. nov. kell 16.00 Eesti Majas

Eesti esivõistluste (17. sept.) medalite väljaandmine.

TORONTO PÕHJALA TÜTARDE KORRALDUSEL toimub maskipidu

„KADRI-MARDI TRALL"

12. novembril 1977 kell 7.00 Eesti Maja suures saalis.

Eeskava. ☆ KAJA orkester

auhind parimale kostüümile

Pääsmed koos kohvilauaga: $4.50; õpilased $2.50

EESTI RAHVUSTEATER KANADAS ESITAB 6. RAHVUSVAHELISEL TEATRIFESTIVALIL
laup., 12. nov. kell 8 õ. St. Lawrence teatri Town Hallis
Arvo Mägi satiirilise komöödia

KIHLUS

Lavastus: RIINA REINIK
Lavakujundus ja kostüümid: TIINA LIPP
Kaastegevad: RIINA REINIK, OUDI KALM, ANNE TÜLL RUDOLF LIPP, HARRI LILLIOJA, AUGUST TOMBAND, UDO LEPPIK

Pääsmed eelmüügil alates neljap., 20. okt. St. Lawrence Centre Town Hall, 27 Front Str., E., tel. 366-7723 kell 11 hom.—9 õ. samuti laupäeviti, Eesti Abistamiskomitees Eesti Majas tel. 461-1344, Poko's 767 Mt. Pleasant Rd. 488-2078, Elsa Vellner tel. 223-6927.

Eelteade

EESTI RAHVUSTEATER
laupäeval, 26. novembril 1977
Monarch Park Secondary School Auditooriumis

ESILAVASTUSEL

LEMBIT KOORITS'a komöödia

KIUSATUS

Lavastus: LYDIA VOHU

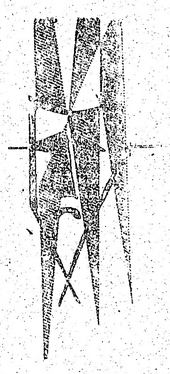

NEW CANADIAN THEATRE — VI Mitmekultuuri Teatrifestival
ST. LAWRENCE ART CENTRE, TOWN HALL,
pühapäeval, 6. nov. kl. 7 õ.
John van Druten'i südamlik-lõbus perekonnalugu

MÄLETAN EMA — („I Remember Mama")

Lavastus: REIN ANDRE **Lavapilt: ARTHUR MIHKELSOO**

Eestlastest osalised: LEENA NORHEIM, REIN ANDRE, TAMARA NORHEIM, TIINA NORHEIM, ALAR AEDMA, VALLI SÕRMULIS

Pääsmed $5.00, $4.00; pens. & õpil. $3.00 — teatri kassas, 27 Front St. E., 366-7723 — Eesti Majas: Abistamiskomitee, 461-1344 ja „Meie Elu", 466-0951 — POKO's Mt. Pleasant, 488-2078 — Pääsmed ja informatsioon, V. Andre, 485-7823.

STONE CHURCH, 45 Davenport Rd. 29. okt. s.a. kell 7 õhtul

VÄLISMISJONI ÕHTU

Rootsi-Eesti laulu-sõna põimik: Ingrid ja Evert Söderholm, Marika Krabi, Vilma Krabi, Elof Ahlberg, j.t.
Kõneleb: misjonär E. Molin.

KÕIK KUTSUTUD

Eesti Kunstide Keskus

korraldab pühapäeval, 13. nov. kell 3 p.l.
Tartu College'is 310 Bloor Str. West

EESTI RAHVARÕIVA PÄEVA

Kavas: Rahvarõiva diapositiivid seletustega. ◉ Paneeli diskussioon rahvarõivastest. ◉ T.E.R.R. Kungla rahvatantsu demonstratsioon. ◉ Rahvarõivaste pildistamine, ka tasu eest ◉ Tulge rahvarõivais. Fotode näitus ja Ants Elken'i keraamika müüginäitus

EELK Peetri kogudus Torontos

NOORTEKOOR LOOTUS JA VAIMULIK ORKESTRI ANSAMBLITE JA SOLISTIDE

SÜGIS-KONTSERT

Peetri kirikus pühapäeval, 6. novembril 1977 kell 6 õhtul.

Juhatavad LEMBIT AVESSON ja INGA-PIA KORJUS

Pääsmeks annetus kirikukorjandusel

Sissetulek esinejate Ühendriige kontsertmatka heaks.

EESTI ETNOGRAAFILINE RING KANADAS
korraldusel toimub
reedel, 18. nov. kel 7:30 õ. Eesti Maja suures saalis

RAHVUSLIKU KUNSTI ÕHTU

Kavas: „MA LILLESIDEME VÕTAKS . . ." muusika, sõnaline, valguspildid
Näitus: Manivalde Aesma puuesemed, tööde demonstratsioon

Pääsmed: $4.— **KOHVILAUD**

EESTI LIIT KANADAS, TORONTO EESTI SELTSI ja EESTI MAJA TORONTOS korraldusel

„EESTLASTE KODU, OMAPÄRA JA VAIMNE PALE"

Vello Hubel

Uus aeg: neljap., 3. nov. kell 8 õ. Eesti Majas

DETENTE SÕLTUB INIMÕIGUSTEST

Inimõiguste ja perekondade ühendamise küsimused kerkisid jällekordselt esirinda Helsingi kokkuleppe teisel järelkonverentsil Belgradis, mis algas 6. oktoobril. Küsimus toodi foorumi ette Kanada välisministri eriesindaja Klaus Goldschlagi pikemas sõnavõtus, mis väljendas taktiliselt, kuid kindlalt seisukoha, et kui lihtsates inimõiguste küsimustes ei suudeta usalduslikku lahendust riikide vahel leida, siis on palju raskem lahendada detente keerulisemaid küsimusi, kui inimõiguste lahendamise alal valitseb edasi ebausalduslik olukord.

Kanada ametlik seisukoht on meile sedavõrd oluline, et toome allpool olulisema kokkuvõtte sellest sõnavõtust. Kõneleja meenutas, et Helsingi kokkuleppe sõlmimisest on möödunud üle kahe aasta, ometi pole leppele asetatud lootused kaugeltki täitunud. Kui see on nii, siis tuleb konverentsi korras kõigepealt selgitada puudujääkide suurus selles küsimuses. Kanada valitsus peab ennast kohustatuks leppe kõikides osades ja peab oma kohustuseks, et leppe kõik osad leiavad täitmist.

Leppe julgeolekulised saavutused on tagasihoidlikud ja seepärast ei tohi ununstada seda osatähtsust, mis julgeoleku küsimustes võib usalduse loomisega saavutada eriti Kesk-Euroopa relvastatud konfrontatsioonis. Selles küsimuses peab poliitiline detente ja relvastuse pidurdamine käima käsikäes. Nii ei saa küsimusest välja jätta relvastuse kasvust üle kaitsevajaduste piiri järgnevat kartust ja usaldamatust. Meil on ainult üks valik — piirata sõjalise agressiooni kapatsiteeti. Peame võtma tõsiselt julgeoleku küsimust, kui tahame säilitada avalikkuse usaldust kogu julgeoleku pakti konstruktsioonis.

Ning lõpuks jääb vastastikkuse usalduse ilmastik olenevaks sellest, millise erikaalu anname selle pakti inimõiguste küsimustele. Meil on esimeses järjekorras ületada suur takistus, mis valitseb inimeste vahel. Jääb lootusetuks luua koostöö vaimu, kui see ei haara ka inimesi, kes suudaksid identifitseerida oma huvipiirkondi koos sellega. Meie ei saa edasi, kui oletame, et riikidevahelised vahekourad oleksid riivamata, kui inimõigused ja põhilised vabadused on puudulikud.

Tunnustame, et pakti mitmed põhimõtted esinevad eririikide omapoolsete käsitlustena. Sellest olenemata, asume seisukohal, et need küsimused on legaalsed ja sellest tulenevalt kõnealused Belgradi konverentsil. See kehtib inimõiguste ja vabaduste küsimustes samaväärselt, pakti teiste küsimustega. Meie ei saa aktsepteerida, et sarnased sõnavõtud oleks osavõtvate riikide siseasjadesse segamine. Oleme siin, et hinnata arengut neis küsimustes ja mõõdupuuks jääb, kuidas need põhimõtted on rakendust leidnud valitsuste poolt.

Arutluste takistuseks ei tohi olla erinevad tõlgitsused inimõiguste küsimustes. Inimõiguste üldine deklaratsioon on meile ühiseks aluseks. Nii on rahvusvahelised lepped paljude riikide vahel. Ning lõpuks sõlmitud Helsingi lepe peaks hajutama kõik kahtlused selles, kus meie kohustused lasuvad. Meie tunnustame Kanadas oma kodanike õigust tegeleda nende küsimustega ja õigust arendada dialoogi oma valitsustega seal, kus lootus ja tulemused on erinevad. Nende kohustustega peab Kanada valitsus end lepinguga seotuks, mis peab kehtima ka teiste lepinguosaliste valitsuste kohta. 4

Kanada valitsus on järginud põhimõtet, mis annab eesõiguse perekondade ühendamise küsimusele. Ta on püüdnud kõrvaldada takistusi, mis on ees seisnud selle põhimõtte teostamisel. Kurvem selle juures on, et nende põhimõtete rakendamine pole saanud automaatseks. Teatud tulemusi on saavutatud ainult tugevate taotluste ja raskuste hinnaga nende osas, kes püüavad oma perekondadega ühineda. Inimeste liikumine oma soovide kohaselt ühelt maalt teise on ikka veel raskustega seotud.

Kanada loodab, et konverentsi tulemuseks saab olema perekondade ühendamise klauslite vabam ja humaansem tõlgendus.

Usutavuse faktor võib kujuneda otsustavaks, kui tahetakse saavutada üldist toetust kogu detente küsimusele. Kahe aasta möödudes on sageli küsitud, kuidas suudetakse lahendada paljud detente keerulisi küsimusi, kui ei suudeta lahendata suhteliselt lihtsaid inimõiguste küsimusi. Kui tahame saavutada permanentset detentet, siis peame saavutama kõigepealt permanentse vastastikuse usalduse. Nii võib just perekondade ühendamise küsimus kujuneda hinnanguks kogu detente küsimusele.

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.
Remeny
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto 133, Ont.
Tel. 363-1966

AKTUAALSEL TEEMAL

VENE ORJAIMPEERIUMI JUUBEL

Lenini nn. oktoobrirevolutsiooni lähistel küsitakse vabas maailmas, et kas tohutusuurte inimohvrite ja kannatustega pealesunnitud ebainimlik, korruptiivne terrorisüsteem Venemaal on inimkonna arengusse toonud edu või on tegemist siin suure tagasilöögiga. Venemaal on möödunud kuue aastakümne jooksul olnud neli punast tsaari: V. Lenin, J. Stalin, N. Hrustshev ja nüüd L. Brezhnev. Kõige verisemaks N. Liidu juhiks osutus J. Stalin, kuid tema oli ka üheks suuremaks Venemaa piiride laiendajaks. Moskva okupeeris möödunud sõja ajal Balti riigid ja lõi Ida-Euroopasse omad kommunistlikud satelliidid. Lääneriikide tohutute laenude ja tehnikaga Moskva laiendab oma mõjupiirkondi Euroopas, Aasias ja Aafrikas. Vene sõjalaevastik domineerib USA armust Atlandil, Vaikses ookeanis ja India ookean on kujunemas Vene sisemereks. Kuid sellele kõigele vaatamata ei teata, kas Venemaal on saavutatud edu või tuleb lugeda neid 60-t aastat ainult suureks kaotuseks ja ebaõnnestumiseks.

Oktoobrikuus 1917. a. õnnestus V. Leninil tookordse Venemaa vaenlase keiser Willemi kindralstaabi abiga hävitada Kerenski vabariikliku korra alged ja asutada selle asemele verist terrorile ülesehitatud töörahva diktatuuri. V. Lenin asutas ja kujundas välja halastamatu salapolitseisüsteemi, mille abil kõrvaldas kõik kommunistliku korra vastased. Ta laskis mõrvata ka viimase Vene tsaari Nikolai II ja tema perekonna. Kuid tema terroriohvriks langes ka kogu tolleaegne Vene intelligents. V. Lenin kuulutas, et ta loob Venemaal ja kogu maailmas uue ühiskonnakorra, mis peab kaotama sõjad ja vägivalla ning selle asemele saabub rahu, üheõiglus ja inimlikkus.

Nüüd kuue aastakümne järele näeme, et ükski V. Lenini ideaalidest pole teostunud. N. Liit on kujunenud üheks kõige agressiivsemaks maailma suurvõimuks, kes kommunistliku messianismi levitab relvade, vägivalla ja terroriga. V. Lenini unistuste asemele ühtlasest maailmakommunismist on tekkinud Hiina kommunistlik suurvõim. Aga ka enamik kommunistlikke ja poolkommunistlikke riike tänapäeva maailmas arendavad iseseisvat kommunismi ja enamik neist peavad Moskva kommunismi oma suuremaks vaenlaseks.

V. Lenini poolt propageeritud kommunistlikku majandussüsteemi ei ole kuskil Venemaal olemas ja selle asemele on tekkinud paberlik korruptiivne riigikapitalism. N. Liidu kommunistlik kolhoosisüsteem on täielikult äpardunud ja see ei suuda toita suuri Vene masse. Et omandada vajalikku proteiini peab N. Liit tohutu suurt kalalaevastikku maailmameredel, kes peavad asendama neid puudujääke, mida kommunistlik karjamajandus ei suuda anda.

Ainult üle noa tera õnnestus V. Leninil Vene valgete vägedest jagu saada, kuna need okupeerisid tol ajal enamiku Venemaa territooriumist. Kodusõja ajal lubati jälle eramajandust ja NEPI aktsiooniga õnnestus kommunistlikku korda kindlustada. V. Lenini ajal eraldusid suurest Venemaast Balti riigid Eesti, Läti, Leedu, Poola ja Ukraina. Kõige enne kadus Ukraina töövabariik N. Liidu rüppe.

Kuid praeguse Vene impeeriumi suurendajaks ning laiendajaks osutus Lenini kaaslane ja järglane J. Stalin, kel õnnestus halastamata terroriga mõrvata kõik omad vastased. Ta teostas Venemaal sundkorras kolhoosisüsteemi ja mõrvas vähemalt 10-me miljonit talupoega. Ta hävitas suures hirmus ka Vene armee juhtkonna ja laskis mõrvata vähemalt 35.000 ohvitseri.

Kuid J. Stalinit aitasid hädast välja üheltpoolt Saksamaa tookordne pruun diktaator A. Hitler, kes sõlmis kurikuulsa Molotov-Ribbentropi vastastikuse sõpruslepingu, mille abil J. Stalin okupeeris Balti riigid ja poole Poolast. Sellega osutus võimalikuks Teise Maailmasõja algamine. Kui Hitleri armeed olid Venemaa südames, siis aitasid J. Stalinit ilmsest hukkumisest välja ameerika kapitalistid oma tohutu suure nn. „Lend Lease' sõjalise ja majandusliku abiga. Rahulepingu sõlmimisel lubati lahkelt J. Stalinile Balkan, kus ta okupatsiooniväed olid sees ja Ida-Euroopa, kuhu ta asutas omad satelliidid. J. Stalin valitses inimajaloo kõige jubedama terroristina Venemaad ligi kolmkümmend aastat ja tema kujundas välja ka V. Lenini poolt loodud kõikvõimsa N. Liidu salapolitsei süsteemi, mille abil ta kontrollis ja hoidis vaos oma vastaseid ja sõpru.

Pärast J. Stalini surma 1953 a. märtsis manööverdas ennast ägedas võimuvõitluses juhi kohale N. Hrustshev, toetudes peamiselt J. Stalini vastastele. Ta mõistis avalikult hukka J. Stalini terrorit ja tõi vabamaid tuuli N. Liitu. Ta püüdis ümberkorraldada ka kontroversiaaliset põllumajandust. Kuid tema liberaalsed ideed põhjustasid suuri vastuhakke Poolas, Ida-Saksamaal, Ungaris, Tsehhoslovakkias ja Venemaal. Tema valitsuse ajal tekkis raske konflikt ka Pekingiga, mis veel kestab, sest Hiina nõuab tagasi Venemaa poolt vallutatud maid ja tahab pääseda Siberi maapõuevarade juurde.

L. Brezhnevi õnnestus Hrusthsevi võimult kõrvaldada ja seda stalinistide abiga ja enamik vabadusi kadus. L. Brezhnevi kõige suuremaks soodustajaks osutus president R. Nixon, kes asus detente vahekorda, mille abil voolas Venemaale tohutul määral kapitali ja tehnikat vabast maailmast. Sellega moderniseeris N. Liit oma tööstust ja ehitas üles oma suure armee, laevastiku ja sõjatööstuse. Detente abil domineerib N. Liit praegu kõigidel maailmameredel ja laiendab oma mõju Aasias, Aafrikas ja mujal. President G. Fordi ajal asuti detente suhtes tagasihoidlikumale seisukohale. President J. Carter algas oma inimõiguste kampaania, mille tulemusi on raske ennustada.

Ajaloolisest seisukohast vaadates andis 16 ja 17. sajandil Venemaa absoluutse monarhia. Näib nii, et 20-da sajandi Venemaa oma nelja diktaatoriga annab ja mõjutab uut ühiskonnavormi — kommunismi. Selle süsteemi rakendamine on nõudnud tohutuid ohvreid Venemaal, Hiinas ja mujal. Tänapäeva aatomrakettide ja teiste hävitusrelvade ajastul on raske ennustada, mis tuleb ja saab. Kuid on päevaselge, et ühiskond liigub Venemaa mõjul suurema vägivalla ja terrori võimukordade tekkimise suunas.

AJK

UGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Karistused kojusõitjate pea kohal

Eesti N. V. Kriminaalkoodeks (1974. para 62) sisaldab peatüki: „Kodumaa reetmine: Kodumaa reetmise, s.o. teo eest, mille NSV Liidu kodanik on tahtlikult toime pannud NSV Liidu riikliku sõltumatuse, territoriaalse puutumatuse või sõjalise võimsuse kahjustamiseks: üleminek eest vaenlase poole, spionaazhi eest, riikliku või sõjasaladuste väljaandmise eest välisriigile, põgenemise eest välismaale või välismaalt NSV Liitu tagasipöördumisest keeldumise eest, välisriigi abistamise eest NSV Liidu vastu suunatud vaenulikus tegevuses või vandenõu eest võimuhaaramise eesmärgil — karistatakse vabadusekaotusega 10—15 aastani ühes vara konfiskeerimisega ja asumisele saatmisega 2—5 aastani, või ilma asumisele saatmiseta, või surmanuhtlusega ühes vara konfiskeerimisega."

Seega okupeeritud Eestis valitsev Moskva võib kõigi kodumaa külastajatega teha, mis ta iganes tahab, sest maalt lahkunud Eesti-Vabariigi kodanikke on tagasi kutsutud ja nad on sellest keeldunud. Et sovjetskid neid norme praegu kodumaa külastajate osas ei rakenda, on poliitilise taktika, kuid kõige pealt majandusliku huvi küsimus. Nõukogude võim teenib miljoneid dollareid sentimentaalsuse arvel. Lisaks steriliseerib tuhandeid senini aktiivseid olnud eesti patrioote, sundides neid vaikima, kuna nende okupeeritud Eestis asuvate omaste ja sugulaste elu on kaalul ning need on tegelikult külastamise momendist peale vaivatavad pantvangid. Peaks olema ka üldiselt teada, et valdav osa praeguseid kodukoha riike ei garanteeri kaitset oma kodanikele, kes on okupeeritud Eestist pärit. „Koju-sõitmine" selles olukorras on ebatark, ebapoliitiline, okupeeritud Eesti Vabariigi taastamisvõitluse kahjustamine ja rumaluse tunnus.

s.

ka laenu soovijaid. Selleks on ainult vajalik astuda Ühispanga liikmeks ja tere-tulemast igale kaasmaalasele kes seni veel pole astunud Toronto Eesti Ühispanga liikmeks.

V. ERNESAKS

Mõttevahetuse korras

UUS KONSISTOORIUM AMETISSE KINNITATUD

EELK konsistoorium on kirikukogu laialipillatud liikmete poolt kirjalikul hääletamisel ametisse kinnitatud 6. sept. s.a. Sel puhul tuleb sõna võtta toimunud valimise üle ja küsida, mis uue konsistooriumi peamiseks ülesandeks peaks olema?

Konsistooriumi uue koosseisu üle pidid kirikukogu liikmed teada andma oma seisukohad 1. juuliks. Kuid kuna kõik endised konsistooriumi liikmed olid peapiiskopi poolt kõrvale jäetud, siis see tekitas nurisemist ja esitati küsimusi, miks nõnda oli toimitud. Selle tõttu peapiiskop K. Veem saatis ringkirja peale valimise tähtaega ja selgitas, et tal uue konsistooriumi puhul oli kavas olnud selle koosseisu noorendada. Seda ta oli oma kõnes 1973. a. peapiiskoplikul nõukogu koosolekul avaldanud, mille järele ta oli toiminud. Ringkirjas ta teatas edasi, et ta valimisaega pikendas ja palus puuduvad hääled 1. septembriks saata. Nagu osutus, 75 kirikukogu liikmest oli hääletanud 59 liiget. Uuele abipresidendile anti hääli poolt 46 ja vastu kokku 17, teiste liikmete hääletustulemused on ühe, kahe ja rohkema hääle võrra paremad.

Konsistooriumi valimine on olnud kirjalik, nagu senini EELK tegevus ainult kirjalikule hääletamisele on rajatud. Sellisel hääletuse süsteemil on puuduseks, et küsimusi ei saada arutada ja kirikukogu ei saa anda juhiseid ega võtta seisukohti kiriku töö üle, millise õiguse ja kiriku ainujuhtimise peapiiskop endale on võtnud. Kuid veel suurem puudus on, et kirjaliku hääletamise puhul kirikukogu liikmed kokku ei tule, ega sellega kirikut tegelikkuses olemas ei saa olla!

Kui koguduse liikmed täiskoguna kunagi koos ei käiks ja kirjalikult hakkaksid hääletama, selline kirjalik kogudus oleks paberil ja teda koguduseks ei saaks pidada. Või kui praostkonnad kokku ei tulnud sinoditena, nende tegevus oli piiratud ja ajutist laadi ning neil said ametis olla vaid praostite kohuste täitjad. Alles siis, kui sinodid kokku tulid, tekkisid praostkonnad tegelikkuses ja neid said teenida täisõiguslikud praostid. Vastavalt sellele EELK peaks oma liikmete osas kirikukoguna koos käima, et kirik eksisteeriks ja teda peapiiskop täisõigustes teenida saaks. Me olema rahvana palju kannatanud ja kaotanud, ega tohiks oma kiriku tööd poolikult ja halvemini teha, kui me varem tegime või teised kirikud praegu teevad.

Nähes puudusi meie kiriku administratiivses tegevuses, kirikukogul on võimalik kokku tulla põhimääruste par. 36 kohaselt eriseadusega, kusjuures vastav kodukord kirikukogu tegevuseks kehtestatakse. Nõnda keegi ei tohiks peapiiskop J. Kõppu teha vastutavaks ja süüdlaseks, nagu tema poolt kehtestatud põhimääruste parandamise järele kirikukogul kokku tulla võimalik ei oleks, vaid põhimääruste valesti tõlgendamisega ei ole tahetud senini kirikukogu kokku kutsuda, mis meie kiriku ja ta juhtkonna suurimaid vigu on olnud.

Samuti on võimalus kirikukogul kokku tulla, kui põhimäärusi parandatakse, mida endine konsistoorium kavatses teha. Kuid too vabastati ametist ja alustatud töö katkes. Põhimäärusi parandades saaksid kirikukogu liikmed koos käia, kusjuures üks kolmandik tema koosseisust moodustaks kvoorumi, nagu Eestis oli, mis vastab meie oludes 22—25 liikmele. Sellisel ja suuremal arvul liikmeil on alati võimalus vähemalt viie aasta järele koos käia, valimisi toimetada ja kiriku tegevuses juhiseid anda.

Mõned kogudused on väitnud, et kirikukogu puhul nende esindajad maade kauguste tõttu ei saaks koosolekust osa võtta, ega saaks hääletada nagu kirjalikult seda võimalus teha on. Kuid kirjalikul hääletamisel hääletatakse vaid konsistooriumi väikese arvu liikmete poolt tehtud ainuettepanekute üle, millede kohta ei ole võimalik sõna võtta ega neid täiendada ja parandada. Selliselt tehakse otsusi väga ebamääraselt ja poolikult. Kirikukogus aga saadakse isegi tema miinimumi arvu juures hulga liikmete poolt küsimusi arutada ja selliselt tehtud otsused peaksid omama hoopis suurema kaalu ja väärtuse ka nende silmis, kes kohale ei saaks minna. Kuid kõige olulisem tähendus selle juures kirikukogul on, et ainult sellise tegeliku kokkutuleku läbi EELK saab kirikuna olemas olla.

Praeguses konsistooriumis on prominentseid isikuid, kes seisavad rahvusvahelisel tasemel oma autoriteediga. Selle tõttu nemad ja teised liikmed ei tohiks kirikukogu puudumist me kirikus lasta kujuneda halvaks pretsedendiks, sest kirjalikku kirikut ei ole olemas. Nõnda uuele konsistooriumile on suurimaks ülesandeks lasta kirikukogul kokku tulla, et EELK ei jääks paberile meie koguduste, praostkondade ja kõigi teiste kirikute ees ning teda enam keegi kirikuna arvestada ei saaks.

J. Aarik

ÜHISTEGEVUSE HÜVED

Ontario Ühispankade Liit tähistab iga aasta oktoobri kuu kolmandal neljapäeval Ühispankade Päeva mis käesoleval aastal langeb 20-dale oktoobrile. Selle päeva tähistamise eesmärgiks on selgitada laiematele hulkadele neid majanduslikke hüvesid mida võib saavutada, olles ühispanga ehk n.n. Credit Union'i liige.

Kuna käesoleval aastal võime tähistada ka eesti rahvusliku panganduse rajamise 75-dat aastapäeva, siis peatuksime lähemalt eesti rahvusliku panganduse tekkimise ja selle tulemuste juures.

Ühispangandusel oli Eestis meie oma rahvusliku majanduse kujunemisel juba enne iseseisvuse väljakuulutamist, eriti aga omariikluse aastatel, silmapaistev osatähtsus. Nii moodustasid 1939 aastal omavalitsus-, era- ning ühispankadest väljaantud laenudest ja pankadesse paigutatud hoiustest üle poole ühispankade laenud ja hoiused.

Juba käesoleva sajandi algul inspireeris meie kadunud riigimees Jaan Tõnisson Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi koosolekutel ühistegeliste krediitasutuste loomise mõtet, mille tulemusena 1902 aastal asutati Tartu Laenu- ja Hoiu Ühisus ja paar aastat hiljem Tartu Vastastikune Krediidi Ühistu. Selle algatusega pandi alus järgnevatel aastatel paljude teiste krediidiühistuste asutamisele ning ka alus hiljema erapankade arengule Eestis.

Meie endi rahvuslike rahaasutuste loomisega algas eestlaste hoiuste ülekandmine baltisakslaste ja venelaste juhtimisel olevatest krediidiasutistest säärase hooga, et juba 1910 aastal olid eesti ühispangad võimelised finantseerima omi kaasmaalasi enam kui poole võrra kogu tolleaegsete krediidiühistuste laenumahust. Nende laenude abil loodi põllumajanduslike ühistuid, nende laenude abil asutati töökodasid ja kauplusi, ehitati maju ja toetati ülikoolis õppiva eesti soost üliõpilaste hariduse lõpule viimist. Enne maa iseseisvuse väljakuulutamist küündis eesti rahaasutuste arv üle 100 ja võiks öelda, et need koos põllumajanduslikke ühistutega andsid suuna ning panid aluse kogu eesti rahvusliku ühistegevuse vaimlisele juhtimisele.

Nende eesti rahaasutuste ja ühistegeliste ettevõtete juhatustes, nõukogudes ning revisjonikomisjonides tegutsenud inimesed olid rahvuspoliitiliselt mõtlevad inimesed ja nende sihiks polnud ainult oma rahva majandusline hüvang, vaid ka selle rahva vabanemine võõra võimu alt. Nii valmistasid need ettevõtted ette meie inimesi ka avaliku- ja ka riikliku elu ülesandeiks, mida hiljem ka Vabariigi päevil võisime märgata, kus paljud iseseisvuseaegsed tegelased olid varem olnud juhtivatel kohtadel meie rahvuslikes majanduslikes ja rahandus ettevõtetes.

See kõik kinnitab millist tähtsust omab rahvusliku kapitali koondamine ja siis selle rakendamine oma rahva hüvanguks. Toronto Eesti Ühispanga asutajad liikmed olid teadlikud, et ainult ühistegevuse rakendamisega võib koondada meie kaasmaalaste rahakapitali ja siis see rakendada laenudena meie rahvusgruppi teenimiseks siin paguluses. Samuti oldi teadlik, et mõne aastaga olid eestlased Kanadas, ilma nimetamisväärse algkapitalita loonud ning organiseerinud elujõulisi ärisid ja tööstusettevõtteid, paljud olid saavutanud majandusliku edu ehitustegevuse alal, osteti maju, talusid, rääkimata autodest ja seltskondlike ning kirriklikkude organisatsioonide eest hoolitsemist. Meie noored olid silmapaistvad edasiõppijatena haridusalal. Nii oli siis ka loomulik, et eestlaste oma rahaasutus hoiuste ja laenudega oli loomulikuks allikaks mis meie inimesi nende tubliduses ja ettevõtlikkuses toetab.

Võib öelda, et Toronto Eesti Ühispank on oma tegevuse jooksul kaugelt ületanud kõik ennustused ja lootused mida ühispanga asutamisele pandi. Kahekümne kolme aastaga on mõnesaja dollarilisest „hambarahast" mis asutajate liikmete poolt kokku pandi, kasvanud üle 16 miljonilise äriseisuga rahaasutus. Üheks selle edu põhjuseks on see, et pank juba alguses võitis oma rahvuskaaslaste usalduse. Selle edu praktiliseks aluseks on muidugi ka asjaolu, et iga ühispanga liige saab kõiki omi rahalisi operatsioone teha ühispanga kaudu ja seda soodsamatel tingimustel kui erapankades, ning kogu panga asjaajamine ja teenimine sünnib emakeeles. Ühispanga liikmete arv ja äriseis kasvab iga aastaga ja ühispanga likviidsus ning sularaha tagavarad võimaldavad soodsa intressiga teenida nii hoiuarvete omanike kui

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto 10

Esto Mutual Fund Ltd.
21. oktoobril aktsia hind $5.28
145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Õhtul tel. 925-6812

Märgukiri Eestist USA presidendile

Hiljuti saabus Valgesse Majja president Jimmy Carteri nimele adresseeritud „avalik kiri", mis dateeritud 30. juuniga 1977 Eestis ja saadetud Eesti Rahvusliku Iseseisvuse Erakonna ja Eesti Rahvusliku Noorsoo Assotsiatsiooni poolt. Kirjas, mis on algeksemplaris eesti keeles, millele on tekst inglise keeles juurde lisatud, kirjeldatakse Eestis N. Vene okupatsiooni all valitsevat õigusteta olukorda ja taotletakse Eesti ja teiste Balti riikide, Läti ja Leedu küsimuse ülestõstmist Belgradi konverentsil Loetletakse samme, mis vaba maailma riigid peaksid astuma ikestatud rahvaste, nende hulgas Balti riikide huvides.

Kirja maht on 110 kirjutusmasina rida, ca 1100 sõna. Ingliskeelne tõlge ei ole kõige paremas keeles, esineb ebatäpsusi. Näiteks on „Eesti Rahvuslik Iseseisvuse Erakond" tõlgitud kui „The Estonian People's Independence Party", samuti „Rahvusliku Noorsoo Association" kui „People's Youth Association".

Kas ja kuidas Valge Maja ja tema ülesandel Riikliku Julgeoleku Nõukogu kui sedalaadi küsimuste otsustaja, Eestist saabunud apellile reageerib, see ei ole veel selgunud. Kiri ise aga on tembeldatud kui „Unclassified", mitte enam salajaseks peetav, missugune tempel kehtiva kombe kohaselt lüüakse dokumendi igale leheküljele teksti algusesse ja lõppu, mis kinnitab, et kogu tekst on vabaks antud. (VES)

USA peadelegaat nõuab Belgradis inimõigusi

Vaatamata Valge Maja ja USA välisministeeriumi ametnike ning president J. Carteri seisukohtadele, et N. Liitu tuleb Belgradis kohelda siidkinnastega, kinnitab USA peadelegaat A. Goldberg, et ta ei tagane oma inimõiguste nõudmistest N. Liidu kodanikele ja lubas kõik Helsingi leppe rikkumised tuua avalikkuse ette. Kuid Vene peadelegaat S. Kondrashov jälle suurustas, et vaba maailma riigid pühkigu enne oma laud puhtaks ja lubas näidata, et suuremad inimõiguste rikkumised toimuvad vaba maailma poole peal. S. Kondrashov süüdistas ka Kanadat, kus esinevat diskrimineerimine immigrantide suhtes.

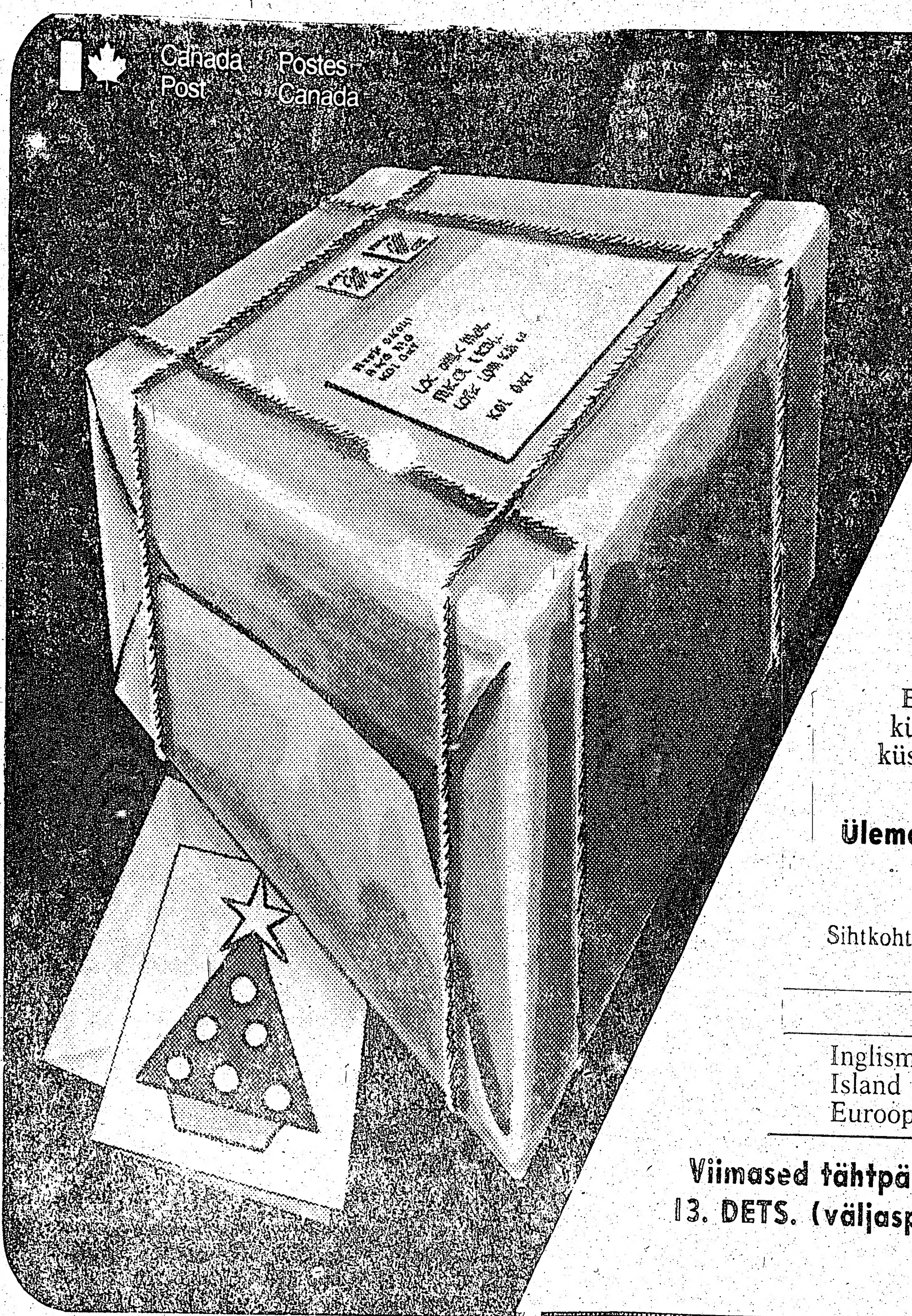

TEHKE KINDLAKS, ET PAKID SAABUKSID ÕIGEAEGSELT JÕULUDEKS.

Ärge valmistage pettumusi oma sugulastele ja sõpradele välismaal.

Et kindel olla pakkige pakid hästi ja siduge tugeva nööriga. Kirjutage aadress mõlemale küljele. Ärge unustage kirjutamast postikoodi oma aadressile. Margistage pakid täpselt ja selleks küsige lähemat informatsiooni oma postkontorist. Viige pakid postile varakult.

Ülemeremaadesse posti saatmise tähtpäevad on:

Sihtkoht	Kirjad (kaasaarvatud suletud jõulukaartid)	Trükitooted kaasaarvatud lahtised jõulukaartid		Pakid	
		Lennupost	Harilik post	Lennupost	Harilik post
Inglismaa ja P. Iirimaa	13. dets.	13. dets.	24. nov.	8. dets.	10. nov
Island	13. dets.	13. dets.	24. nov.	8. dets.	10. nov
Euroopa	8. dets.	8. dets.	11. nov.	2. dets.	

Viimased tähtpäevad jõulupostkaartide postitamiseks Kanadas on: 13. DETS. (väljaspool linna) ja 17. DETS. (linnas)

Hädaabinõud . . .

(Algus esiküljel)

ba 90 USA sendile. Pärast 14. aprilli 1978. a. astub tegevusse eriline järelvalve agentuur, kelle ülesandeks on hindade ja palkade tõusu piirdada.

Tulumaksu vähendamine vähendab valitsuse sissetulekuid $700 miljoni võrra. Peale selle kulutab valitsus $150 miljonit töötutele töö muretsemiseks.

Kuid konservatiivide majanduskriitik S. Stevens leiab,

et ettevõetud sammud ei paranda mitte kuigi palju Kanada ühe miljoni töötu olukorda. Ta ennustab, et eelolev talv kujuneb samasuguseks karmiks, nagu olid olukorrad Kanadas 1930 aastate suure majanduskriisi ajal. Hiljutine dollarikursi allaminek üksi suurendab inflatsiooni vähemalt 4% võrra. Dollari väärtuse langemine näitab, et maailm on kaotanud usalduse Kanada vastu. Praegune valitsus on ajanud väga halba ja ebakindlat majanduspoliitikat. 10 aastat tagasi oli elustandardi poolest Kanada maailmas teisel kohal. Pärast P. E. Trudeau majanduspoliitikat on nüüd Kanada elustandart Luksemburgi järel teisel kohal tagant otsast.

Kuid Toronto ärimehed loodavad uuest majanduspoliitikast omale suuri tulusid ja nad kiidavad ettevõetud samme. Nad loodavad saada osa sellest 800-st miljonist dollarist, mis suunatakse tööandjaile uute töökohtade muretsemiseks.

Samal ajal sai teatavaks nikelitööstuse INCO tööliste vallandamise skandaal. Selgub, et Inco oma suurte tööstustega Ontarios ja Manitobas on teinud tohutud kasu ja on viinud välja ligi 4 miljardi dollarit USA-sse, Inglismaale ja investeerinud kaevandustesse Quatemalas ning nüüd on

hakanud massiliselt Kanada töölisi vallandama.

Sudburys üksi kaotavad ligemale 3000 töölist oma töökohad järgmise aasta algul. Inco seletab, et nikeli hindade langemine ja vähene nõudmine nikeli järele, mis põhjustatud osaliselt J. Carteri sõjatööstuse tellimiste vähendamisest on kriisi põhjuseks. Ka Ontario parlamendis teeb opositsioon põrgut, kuid on vähe, mis valitsus saab siin ettevõtta, märkis W. Davis.

Kanada majanduse asjus toimusid Ottawa parlamendis väga ägedad vaidlused, mida dramatiseeris TV-kaamerate esmakordne kasutamine parlamendiistungisaalis. See algas sellega, et opositsioonijuht Joe Clark nõudis peaministrilt rangeid ja otsustavaid samme tööpuuduse leevendamiseks, inflatsiooni peatamiseks ja Kanada dollari päästmiseks. Ta luges üles, et P. E. Trudeau on oma valitsemisperioodil vahetanud ligemale pooltosinat majandusministrit, samuti vahetatakse valitsusest välja teisi ministreid, enne kui nad suudavad oma ülesannetega tutvuda. Joe Clark süüdistas, et praegune raske majanduslik olukord on liberaalide valitsuse pideva korruptiivse ja oskamatu majanduspoliitika tulemus.

Iga uus tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Peapiiskop Alfred Toominga matusel Tallinna Metsakalmistul. Virumaa praost August Laumets ja Narva koguduse õpet. Elmar Kull asetavad pärja. Tagapool Viru-Jaagupi ja Tudulinna õp. Madis Oviir, Alatskivi- ja Kodavere õp. Arvo Eljar, paremal — Võrumaa praost mag. Robert Kannukene ja Tallinna Toomkoguduse õpet. assessor Eerik Hiisjärv.

Okupeeritud Eesti peapiiskop Alfred Tooming surnud

Okupeeritud Eesti EELK peapiiskop Alfred Tooming suri 5. oktoobril ja maeti 11. oktoobril Tallinna Metsakalmistaule. Viimsele teekonnale saatmisele olid tulnud esindajad Soomest, Lätist, Leedust peagu kõik eesti lut. vaimulikud. Matusest võttis osa suur hulk rahvast. Järelhüüete ütlejate hulgas kalmistul oli ka preester Vello Salo Torontost.

Juulikuus tähistati Tallinnas peapiiskop Alfred Tooming 70. a. sünnipäeva rohkete vaimulike osavõtul. Ta suri Tallinnas südamarabandusse trammis sõites.

Alfred Tooming lõpetas Tartu ülikooli usuteaduskonna 1932. a. Oli 1949—67 Viljandi praost ja EELK peapiiskop alates 1967. a. Ta kuulus sõja ajal eesti laskurkorpusesse nagu ka praost Edgar Hark, kes tõenäolikult saab uueks peapiiskopiks.

Edgar Hark on sündinud 8. okt. 1908 ja ordineerutud 29. märtsil 1936. a. Ta on Tallinna praost, assessor ja Kaarli kiriku õpetaja. On reisinud korduvalt välismail — paaril korral ka Kanadas.

Dr. Rein Lüüs kuninganna vastuvõtul

Kuninganna külaskäigu puhul silmapaistvatele Kanada noorema põlvkonna kunstnikele ja teadlastele pealinnas korraldatud vastuvõtule oli eestlastest kutsutud prof. dr. Rein Lüüs Torontost. Kutseid oli saadetud üle Kanada umbes 400, neist Toronto ülikooli õppejõududele seitse.

SOOME SAADIK EI VÕTNUD VASTU BALTI DELEGATSIOONI

STOKHOLM („Meie Elu" kaastööliselt) — Balti Koostöö Komisjon jatkas oma Belgradi aktsiooni Stokholmis asuva Norra saatkonna külastamisega. Balti delegatsiooni, kuhu kuulusid Rootsi Eestlaste Esindusest Ants Kippar ja Olaf Muruk, Läti Kesknõukogust Rootsist proua Zaiga Blumbergs ja Leedu Ühingust Rootsis Valentinas Vilkenas, võttis vastu Norra charge d'affairs Niels L. Dahl.

Delegatsiooni poolt anti Niels L. Dahli kaudu Norra valitsusele üle eestlaste, lätlaste ja leedulaste ühine memorandum koos lisadega ning lätlaste neli erimemorandumit.

Rootsi Eestlaste Esinduse Välis- ja Kodumaa küsimuste komisjoni poolt koostatud Balti memorandumis juhitakse tähelepanu Balti riikide okupeerimisele ja praegusele rahvusvahelisele staatusele, balti poliitiliste vangide olukorrale, inimõiguste rikkumisele Baltikumis ning leedu se saastamisele Eestis. Norra valitsust palutakse Balti küsimus üles võtta Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis (ÜRO-s), võtta N. Liidu inimõiguste rikkumised Baltikumis üles B.-Belgradi konverentsil kui ÜRO-s, nõuda N. Liidult eesti, läti ja leedu poliitiliste vangide vabastamist ning võtta üles keskkonna hävitamise küsimus Eestis nii Belgradi konverentsil kui ÜRO-s.

Norra charge d'affairs suhtus sügava arusaamisega okupeeritud Balti riikide probleemidesse, paludes lisaks memorandumeid ja lisamaterjale nende koheseks väljasaatmiseks Norra delegatsioonile Belgradis ja Norra esindusele ÜRO-s.

Skandinaavia aktsiooni raames antakse Balti memorandum Taani valitsusele üle Kopenhaagenis tegutsevate eesti ja läti seltside poolt ühise visiidiga Taani välisministrile. Islandi valitsusele määratud memorandum saadet välja Reikjavikis asuva välisminister Einar Agustssoni aadressil. Soome valitsusele määratud memorandum tuli saata välisminister Paavo Väyrynen'ile Helsingi, kuna Stokholmis asuv Soome saadik keeldus Balti delegatsiooni vastuvõtmast. Rootsi välisminister Karin Söderile anti memorandum koos dokumentaalsete lisadega teatavasti üle 12. septembril isiklikul vastuvõtul Stokholmis.

Eesti rahvakunsti filmiks $9.117

Ontario kultuuri ja vabaaja veetmise ministeeriumi kirjaga 14. oktoobrist on Eesti Kunstide Keskusele teatatud, et „Wintario" summadest on antud eesti rahvakunsti filmi valmistamiseks 9.117.— dollarit. Tingimuseks on, et EKK kõneallolevast projektist läheb üks koopia ministeeriumi vastavale osakonnale.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

Suhtlemisühingu esimees koos meeleolulauliga Torontos

Möödunud nädalal viibisid paar päeva Toronto Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingu (VEKSA) esimees Ülo Koit ja meeleolulaulja Heli Lääts-Saul. Nad saabusid kolmapäeva, 19. oktoobri õhtupoolikul mitmest rahvusest koosneva grupi koosseisus, jatkasid reisi laupäeva hommikul Winnipegi ja sealt Vancouveri kaudu USA-sse.

Esinemisgrupp andis kontserdi neljapäeva õhtul Bathursti tänaval asuvas ukraina majas (Ukrainian Labor Temple), kus ka varem N. Liidust tulnud trupid on esinenud. Heli Lääts, keda tuntakse ka väljaspool Eestit heliplaatide kaudu, laulis neli laulu. Eestlasi ei olnud kuulama tulnud. tõenäolikult seepärast, et teadet kontserdist seekord ei levitatud suust-suhu nagu varematel taolistel juhtudel.

Ka Ülo Koit ei viibinud kontsertil, kuna tal olid teised ülesanded. Ta oli kontaktis hiljuti okupeeritud Eestist tagasi jõudnud preester Vello Saloga ja kohtus mõnede juba varemast ajast tuntud „suhtlejatega". VEKSA esimees otsis ühendust eriti noorematega, kuna tõenäolikult tema ülesandeks oli valmistada ette tuleval aastal Eestis toimuvat järjekordset seminari väliseestlastele, kuhu tänavu Kanadast polnud registreeritud ühtegi osavõtjat. Ühel kodusel kokkutulekul esines ka Heli Lääts.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Lääne-Saksamaa terroristid ähvardavad vägivallaga

Pärast pankuri H. M. Schleyeri mõrvamist on Lääne-Saksamaal võetud terroristide vastu tarvitusele ranged abinõud. Kuid terroristid omalt poolt vastavad vägivallaga. Nad ähvardavad hävitada pommidega Lääne-Saksamaa tööstuse. S. Hausneri terroristid, kes tapsid H. M. Schleyeri, ähvardasid 100.000-de pommiga hävitada kogu majanduse Saksamaal. Saksa saatkondade ja konsulaatide vastu on sooritatud Itaalias ja Prantsusmaal pommitamisi. Eriti tõsiseks on kujunemas riigikantsler H. Schmidti mõrvamise ähvardused.

Insener Märt Kiriku auto sõidab alkoholiga

North Bay's elunev insener Märt Kiriku auto „Model A" saab oma jõu bensiini asemel alkoholist. 15. oktoobril ta sõitis sellega Washingtoni D.C. demonstratsioonile, millest osa võtsid uue energiaallika otsijad sõidukitele. Märt Kirikut pudelist autosse piiritust valamas näitas ka Buffalo TV oma uudistesaates. Septembrikuus ilmus inseneride ajakirjas „Engineering Digest" tema artikkel „Alcohol as an alternatiive" (alkohool teise võimalusena).

PONTIAC

PAUL JUTTUS

HOGAN PONTIAC BUICK LTD.

348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561

PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK

G.M.C. Veoautod

Pruugitud autod

Vene suurem pangarööv

Armeenia pealinnas Yerevanis toimus hiljuti suurem pangarööv kogu N. Liidu ajaloos. Vargad tungisid panka läbi lae ja lahkusid seal 11-ne miljoni rublaga. Kuid N. Liidu ajakirjanduses ei kirjutata sellest ühtegi sõna.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Atlanda lennukihõivaja läks vabasurma

15-me tunnine terroriakt lõppes sellega, et terrorist laskis end lennukis maha. Terroristiks osutus 29 a. Thomas Hannan, keda süüdistati pangaröövis, kuid oli vabaduses kautsjoni vastu. Ta võttis Boeing 737 reisilennuki 32-he reisijaga pardal üle püstoliga ähvardades Grand Islandil ja lennuk peatas kütteainete pealevõtmiseks Kansas Citys. Ta nõudis, et tema pangaröövi kaaslane ja homoseksi partner G. Stewart vabastatakse vanglast, kuid viimane keeldus.

Pensionäride Klubi sügishooaja esimeselt koosviibimiselt Eesti Maja suures saalis. Foto — O. Haamer

PENSIONÄRIDE OSAVÕTUROHKE KOOSVIIBIMINE

Neljapäeval, 20. okt. oli Eesti Majas pensionäride klubi esimene koosviibimine käesoleval sügisel. Pärast abipraost T. Nõmmiku lühikest palvust esitas naiskoor, A. Metsa juhatusel, viis laulu. Koor oli esmakordselt rahvariideis. Esimeseks lauldi „Laul kodumaale" (eesti rahvaviis), siis „Me armastame seda maad" — E. Võrk, P. Tammeveski — „Kodumuld", Ilmar Rebase sõnadel, kutsus esile eriti tugeva aplausi ja autorile annetati tänutäheks lillil. Veel laulis koor A. Topmani — „Rändajad" ja Soome rahvaviisi — „Mälestus Pühajärvelt."

Pärast koori ettekandeid virgad perenaised pakkusid ringi kohvi ja teed laualolevate võileibade ja muude suupärasuste juurde. Pisut kehakinnitatud ja värskemad uudised räägitud, asus lavale klubiliige O. Haamer omavalmistatud kandlega. Sissejuhatavas sõnavõtus tähendas O. Haamer, et ta on kandlemängu õppinud karjapoisina ja olnud koolipoisina rahvapillimeheks pulmades ja simmanitel, millest tingitud ka ta mängutehnika: vasaku käe põial mängib meloodiat ja parem käsi hoolitseb saateks vajaliku akkordide ja rütmi eest. Ta palus vabandust, kui näpud enam nii ei tööta, nagu kunagisel karjapoisil. Kuulajaskond ei olnud siiski aplausiga kitsi.

Meeleolumuusika eest hoolitses Ärni Käärid akordeoniga. Akordeoni saatel kõlasid rõõmsalt ja hoogsalt ühislaulud.

Nii kadus aeg lennates ja vist mõnigi jutt pidi ajapuudusel jääma pooleli, sest klubi esinaine, E. Terts teatas, et aeg on lõpetada. Ühtlasi teatas ta ka, et klubi edaspidised kokkutulekud on iga kuu kolmandal neljapäeval.

Valguti laiali, jättes „perenaised" ja „peremehed" laudu koristama ja laudlinu kokku panema.

Pensionäride Klubi naiskoor esines esimest korda rahvariietes. Vasakult: M. Lehesalu, F. Ozok, K. Boslin, A. Kunstimees, E. Ivandi, A. Laanep, koorijuht A. Mets, L. Joasaare, A. Witte, E. Naagel, V. Musta, L. Meikar, V. Melts. Foto — O. Haamer

MULKIDE ORGANISEERIMISE KOOSVIIBIMINE

Suvised killamängud andsid tõuke maakondikule Mulkide Seltsile

Killamängud on õhutanud maakondlike guppide ja seltside organiseerimist. Teiste maakondade eeskujul on mulgid end organiseerima haganud teostades selle soovi, mis ammugi on olnud mitmete poolt ettepandud. Grupp mulke Torontost ja ümbruskonnast olid 21. sep'embril omaalgatuslikult Eesti Majja kokku tulnud, kus arutati ühist organiseerimist ja moodustati ajutine juhatus. Eeloleval organiseerimis-koosviibimisel valitakse uus või kinnitatakse ajutine juhatus kes hakkab Mulkide Seltsi juhtima.

Üheks organiseerimise põhjuseks on Killamängude pidustus järgmisel suvel Devil's Elbow maa-alal, kus igale maakonnale on jagatud juba oma koht. Nagu kuulda on võrulastel juba Muhamägi valmis, saarlased hiidlased teevad Läänemerd, ega siis mulgidki taha viimased olla oma plaanide teostamisega.

Uus organisatsioon haaraks kõiki viljandimaalasi ja samuti vana Mulgimaa elanikke. Õigeks Mulgimaaks peab mulk ise viit kihelkonda Hallistet, Karksit, Helmet, Tarvastut ja Paistut. Kõik teised on uba-mulgid. Seltsi liikmeks aga on teretulnud kõik kes peavad end viljandimaalasteks, mulgiks või ubamulgiks või on selle piirimailt, vana nimetusega Sakalast. Mulke ei pääsenud palju vabasse maailma. Sõjavanker läks kiiresti mööda ja mandrimeestel ei olnud oma laevastikku, peale Viljandi paadimehe sõiduki, kuid seegi jäi maha. Kuid kõigile vaatamaata on ajutine juhatus asunud energiliselt tööle, et veel sel aastal korraldada oma esimest kokkutulekut, kus suurem kogu annaks ka kinnituse senisele tööle.

Kokkutuleku mõte on oam kodumaakonna meenutamiseks, tuttavatega kohtumiseks, mulgi keele rääkimiseks ja et koos minna mõttelennus kodumaale, kuhu jäid kord kodud, millest nüüdki veel mälestusi omatakse nagu seda on Rennit oma luuletuses „Mu meelen kuldne kodukotus' 'nii veenvalt öelnud ja kes ise oli Tarvastu mees.

Kokkutulek toimub pühapäeval, 6. nov. kell 3 p.l. Tartu College seltskondlikes ruumes, et üheskoos veeta kohvilauas hubane pühapäevane pärastlõuna. Õhtuse kava eest hoolitseb kõigile tuntud Edgar Kink ja kavas on sõnalisi ja muusikalisi ettekandeid mille vahele paigutatakse ühislaule. Mulgiperenaised hoolitsevad rikkaliku kohvilaua eest koos veiniga kus ei puuddu ka mullgipärased korbid ja teised maiustused. Seltskondliku koosviibimise kõrval toimub siis uue Mulkide Seltsi õnneks tervise joomine ja juhatuse ametisse kinnitamine.

Ajutine juhatus kutsub kõike mulke koos sõpradega ja teistest maakondadest pärit perekonnaliikmetega koosviibimisele, et kinnitada oma sünnimaale mulkide hümni sõnadega: „Om maid maailma tuhandit / ja rahvit mitmit miljonit / Üitsainus Mulgimaa!"

Rahvarõiva õhtupoolik taotleb rahva kunstipära säästmist

EKK eesti rahvarõiva jäädvustamise senise töö tulemuste publiku ette toomine toimub „Rahvarõiva õhtupoolikul" 13. novembril kl. 3 p.l. Tartu College'i ruumes. See oleks ühtlasi ka esimene avalik esitamine koos demonstratsioonide ja panel diskussiooniga seni kogutust. Ühes osas näeks publik pildiprojektsioone senitehtud värvilistelt diapositiividelt ja teises osas tegelikke rahvarõivaid nende omanike kantuna.

Nii siis ootataksegi õhtupoolikule kõiki rahvarõiva kandjaid, kooride ja rahvatantsugruppide liikmeid ja teisi, mis võimaldaks samaaegselt uute ülesvõtete tegemist kohapeal. Seda kuuleme selle ala juhatajalt Laine Pant'ilt, kes ütleb, et tehtud kogus on diapositiive umbes 40 rahvarõivast, kuna üldse oletatakse, et on olemas 143 rahvarõivast. Erilist huvi tuntakse kodumaalt kaasatoodud vanemate esemete vastu.

Õhtupoolikul esinevad 'ka rahvatantsijad „Kungla" tantsurühmast. Õhtupoolikul on ka paneldiskussioon ja oletatakse, et publikust võib tekkda küsimusi, milledele paneli liikmed püüavad vastata. Diskussioon algab sissejuhatava ettekandega.

Eestlased kohtunikeks Baselis

Kanadat esindav Kalev-Estienne rühm tuli moodsa võimlemise võistlustel Baselis 30 riigi hulgas 8. kohale. Individuaalvõistlustel Shirley Lehtinen .tuli 12. kohale 76-e hulgast Võistlused peeti 14.—16. oktoobrini. Peakohtunikuks oli Evelyn Koop ja kohtunikuks Anu Jõe.

Eesti rahvuskunsti näidispäev Scarborough's

Eesti Kunstide Keskuse korraldusel toimub Scarborough Civic Centre'is 30. oktoobril, Ellesmere ja McGowan tänavad, mitmete eesti kunstiväljenduste demonstratsioon (Showcase). Kell 3 p.l. linnapea P. Cosgrove tervitab kojusaabumise puhul Inglise kanali esiujujat Cindy Nichols'it ja tutvustab eesti esindusgruppide poolt pakutavaid demonstratsioone. Meie rahvusgruppide esitused algavad kl. 4 p.l. Samal ajal kolm eesti kunstnikku — Endel Kõiks, Osvald Timmas ja Ruth Tulving esitavad tsentris väljapanekuid oma kunstiloomingust. Samuti on välja pandud keraamika-tööd Ants Elken'ilt ja Naima Aer'ilt. Väljapanekutena esineb ka vana rahvakunsti iluesemete, käsitööde ja teiste etnograafiliste väärtuste näol. Näitus on avatud 13. novembrini.

Eesti grupid esinevad rahvalaulu, rahvatantsude ja võimlemise alal. Avatseremoonial toimub ka vastuvõtt, kuhu kõik on palutud. Järgneval nädalal demonstreerib Naima Aer käsitööde tegelikku tootmist põletuskunsti ja maalingute näol puul.

Eesti võimlejad kuninganna vastuvõtul

Kanada rahvusgruppidele kuninganna külaskäigu puhul korraldatud vastuvõtule oli Kalev-Estienne võimlejatest Multicultural teatri koosseisus Valve Kivilo, Anita Saar ja Karen Viinamäe. Nad olid rakendatud eeskavalises osas koos teiste rahvuste esindajatega moodsa liikumise massesinemises ja spaleeridena rahvarõivais.

Hiljem lavastust korrati ka Ottawa rahvale.

VABARIIGI 60. AASTAPÄEVA PÜHITSETAKSE SUUREPÄRASELT

Toronto Eesti Seltsi aastapeakoosoleku avas Eesti Majas möödunud neljapäeval tervitustega esimees V. Poolsaar. Mälestati surma läbi lahkunud liikmeid. Koosolekut juhatas E. Mell ja protokollis E. Tamm. Lühiülevaate seltsi möödunud aasta tegevusest andis esimees. Suurima üritusena toimus E. V. aastapäeva pühitsemise läbiviimine koos teiste organisatsioonidega. Korraldati veel loengutesari ja aidati kaasa noorte üritustele Trenti ülikooli juures Selts toetab eesti lasteaeda, eesti kooli ja skaute ja gaide. Laekur J. Terts esitas majandusliku aruande, mis oli väikese ülejäägiga. Aruanded kinnitati.

Pikema ülevaate lasteaia tööst andis A. Kullango, millest selgus, et lasteaias käib ligemale 100 eesti last ja seal on tegevuses kümmekond kasvatajat ja abijõude. Erilist rõhku pannakse lastele rääkimise õpetamisele. Korraldati laste jõulupuu ja E. V. aastapäeva üritus kestab ligemale kuu aega. Tehti rida väljasõite ja pannakse suurt rõhku laste vaimsele arengule. Tööd takistas Eesti Maja ehitustööde läbiviimine ja takistavaks asjaoluks kujuneb ka, et üüri Eesti Majas tõstetakse.

Pikema üksikasjaliku ülevaatega eesti koolide tööst esines H. Lupp, millest selgus, et töötab 6-e klassiline algkool ja 3-me klassiline keskkool ning peale selle on rida eesti keele kursusi. Neis kokku õpib ca 350 õpilast ja sellega on tegevuses 25 õppejõudu ja abijõude. Tegeletakse kooliraamatute trükkimisega. Korraldati laste jõulupuu Emadepäevade üritus ja toimus väljasõit Ottawasse. Taotletakse, et Keskkooli õppetöö tulemusi arvestatakse lisaainena Kanada ülikoolides. Koolile taotletakse toetust liidu-, provintsi- ja linnavalitsuselt, kuid selle asja läbiviimine nõuab suurt tööd ja palju vaeva.

Tegevuskava esitas esimees V. Poolsaar. Suurema üritusena seisab ees E. V. 60-da aastapäeva tähistamine, mida kavatsetakse läbiviia suurepäraselt ja selleks tõmmatakse ühel kui teisel viisil kaasa kõik Toronto organisatsioonid, laulukoorid, Estonia orkester, rahvatantsijad, gaidid, skaudid jne. Organisatsioonide esindajate koosolek juba toimus ja aktuse läbiviimiseks otsitakse suuremaid ruume, kuna ülikooli auditoorium ei mahuta kõiki. On veel käigus loenguteseeria koos Eesti Maja ja ELK-ga. Sel aastal toimub 5 loengut ja tuleval aastal toimub 5 loengut. Loengutesarja lubati täiendada veel eesti ajalooliste ja rahvusliste teemadega, kuna on 60-nes juubeliaasta. On kavatsus veel jaanuari kuul korraldada aastapäeva ball, et seltsi tööd tutvustada ja liikmeskonda suurendada. Liikmemaksuks jäi senine $5.00 ja eelarve võeti vastu esitatud kujul.

Esimeheks valiti ühel häälel tagasi senine esimees V. Poolsaar ja juhatusliikmeteks: E. Mell, E. Tamm, L. Saarniit, J. Terts, A. Veelma ja L. Pajur. Revisjoni komisjoni S. Ristmäe, P. Naaber ja H. Teder. Esindajateks Eesti liitu: E. Mell, P. Naaber, E. Tamm, H. Teder ja A. Pedjase. Koosolekul viibis ainult paar tosinat seltsi liiget. J. Saarniit küsis selgitusi lasteaia tegevuse kohta. H. Teder võttis mitu korda sõna korra kohta. Ta märkis ka muuseas, et seltsi loengutesarjas suhtunud Valli Naelapea eesti laste eestlasteks kasvatamisse negatiivselt, sest ta olevat märkinud oma loengus, et „eestluse säilitamine on perekondadele suureks lisakohustuseks". Ta ei olevat ise olnud küll koosolekul, kuid lugenud seda ühest lehest.

Eesti Lauljate Liit Põhja-Ameerikas

Esinduskogu koosolek toimub laupäeval, 12. novembril kl. 12 päeval New Yorgi Eesti Majas, 243 East 34 St., New York, N. Y.

Päevakorras on aruanded, eelarve, tegevuskava, eriti laulupeo korraldamine 1979. aastal Eesti üld-laulupidude 110 a.p. tähistamiseks, heliloojate autori-honorari küsimus ja valimised.

Kutsed on teadaolevatel aadressidel kõigile kooridele välja saadetud. Koorid, kes pole kutset kätte saanud, võtku käesolevat teadaannet kutsena ja palume neid saata esindajad koosolekule.

E.L.L.P.A. Juhatus

Kirjanduuse osakond EKK juurde

Läinud nädalal sai EKK president Stella Kerson kokku Torontos asuvate meie kirjanikega kirjandusosakonna asutamiseks EKK juurde. Koos olid Salme Ekbaum, keda tervitati sünnipäeva puhul punase roosiga ja A. Kork, A. Viirlaid, U. Karuks, Hannes Oja ja tõlkefondi esimees A. Truuvert. Moodustati kollegium, kuhu otsustati juurde paluda ka Aino Thöen ja Harri Asi, milline asub lähemal ajal tööprogrammi väljatöötamisele. Osakonna juhatajaks valiti A. Kork. Noorte luuletalentide väljaarendamiseks otsustati ellu kutsuda ka noorte luulering U. Karuksi juhatusel. Võimalusel tahetakse välja anda ka noorte luulekogu.

EKK esindus Montrealis

EKK tegevuse vastu on tekkimas nüüd huvi ka Montrealis. Stella Kersoni organiseerimisel kohapeal astusid EKK liikmeks noor muusik ja luuletaja Helle Vaus, kes jääb gruppi edasi juhtima ja Hille Sutt, kes teda selle juures abistab. Teised huvialade esindajad on Jaan Raudsepp, õp. H. Laancots ja Meeme Sultson.

Vajatakse tõlkijaid

Parema perspektiivi saamiseks on oluline, et lisaks (kutsutud ja kutsumata) külaliste ja okupantide poolt kirjutatud ajaloole oleks välismaailmale kättesaadav ka päriselanike arvamine. Ainult vähesed eestlaste kirjutatud Eesti ajalooraamatud on võõrkeeltes.

Tartu Instituut püüab kokku saada töögruppi põhilisemate Eesti ajaloo teoste tõlkimiseks inglise keelde. Vaja on isikuid kes teeks täpse tõlke, paneks selle loetavasse inglise keelde ja lisaks asjatundlikud joonealused kommentaarid. Kuna pole suurt lootust neid voorusi leida ühes isikus kel oleks ka küllalt aega, siis tuleb meil rakendada kollektiivset moodust.

Käesolevaga otsitakse kontakti isikutega (a) kes täie arusaamisega eestikeelsest ajaloost saaks valmistada nii hea kui võimalik ingliskeelse nn. mustendi, (b) neid kes „poleeriks" mustendi korrektseks ingliskeelseks käsikirjaks. Edasi vajatakse (c) ajaloolasi kes varustaks tõlke võõrale lugejale vajalikkude märkuste ja seletustega ning (d) masinakirjutajaid.

Esimese teosena on kõne all Laamani „Eesti iseseisvuse sünd". On mõeldav, et suurema teose korral tõlkimine jagatakse mitme isiku vahel. Tööd saaks alata kohe, kuid tasu saamine selguks alles tuleva aasta kevadel.

Kui mitme teose tõlkimisele me saame asuda oleneb sellest kui head töögrupid me kokku saame. Töögrupi kvalifikatsiooni usutavusest oleneb ka kui suurt toetust me selleks saame. Toetuse taotlus tuleb esitada enne 1. detsembrit, ja kuna nõutakse üsna keerukat dokumentatsiooni siis peab grupi koosseis teada olema hiljemalt novembri esimesel nädalal.

Meie ajaloo allikmaterjali tõlkimine on hädavajalik töö. See on ka huvitav töö ja peaks tasuma nii vaimselt kui ka majanduslikult. Tartu Instituut oleks tänulik iga nõuande eest käastööliste kiireks leidmiseks. Lähemat informatsiooni saab sekretärilt, Dr. E. Aruja, 37 Groveland Crescent, Don Mills, Ontario, M3A 3C4, telefon (416) 447-8958.

Tartu Instituut

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Toronto Eesti Meeskoori aastapäeva-balli külalisi tantsupõrandal. Vasakult — R. Lall ja pr. Luik, H. Arras ja pr. Raag, K. Urbel ja pr. Urbel, H. Riivald ja pr. Pohlak. All — H. Later ja pr. Later. Foto — O. Haamer

Meeskoori tujuküllane ball

Laupäeval, 22. okt. peeti Toronto Eesti Meeskoori tradtisiooniline aastapäeva ball Prince hotelli ballisaalis. Kuigi eelmisel laupäeval oli „aabs" ball, ei jäänud alatised meeskoori balli külastajad ka seekord koju vaid täitsid hotelli avara saali.

Juba enne kella seitset kogunesid „käsu kohaselt" ballisaali eesruumi hulk frakis laulumehi, et teha „hääle lahtilaulmist". Ka ballikülalised kogunesid peatselt. Kasutati „sissejuhatuseks" kahte käepärast olevat baari, et tee-tolmu alla loputada. Ballisaali uste avanedes asuti õhtusöögiks laudadesse. Peale kehakinnitust tulid saali rivikorras laulumehed ja Harri Toi taktikepi all kõlas traditsiooniline: „Teid ma tervitan, daamid ja härrad . . .", selle järele A. Läte — „Malemäng" ja K. Türnpu — „Laulu-ke". Laulu lõppedes kostsid Gustavsoni orkestri valsihelid ja Meeskoori esimees, R. Pohlak abikaasaga, oli esimeseks paariks tantsupõrandal, mis kippus jääma kitsaks, kui kõik tantsuhuvilised ballikülalised nendega ühinesid.

Peale pooletunnilist jalakeerutamist esitas Heinz Riivald, Asta Riivaldi klaverisaatel, tuntud viise operettidest ja lõpuks koos R. Pohlakuga dueti: „Hei, poisid paati . . ." Aplaus oli kauakestev ja esinejad said teenituit tänutäheks lilli.

Ettekannete järele võttis orkester jälle juhtimise oma kätte ja hoidis ballikülalised tantsupõrandal.

Lõppsõnas R. Pulk tänas külalisi suurearvulise osavõtu eest ja kutsus kõiki tuleval aastal jälle ballist osa võtma.

EESTLASI VENE „KARISTUS-VAIMUHAIGLATES"

Inglismaal on ilmunud huvitav raamat kahe inglise sovjetoloogi — dr. Sidney Blochi ja Peter Reddaway ühise uurimustulemusena ja kannab pealkirja: „Russia's Political Hospitals" (510 lk.), mis käsitleb psühhiaatria väärrakendamisest Nõukogude Liidus. Raamatule on kirjutanud eessõna vene tuntud dissident Vladimir Bukovski, kes teatavasti möödunud aastal vahetati välja ühe tuntud tshiili kommunisti (Luis Corvalan) vastu. Selles raamatus on juttu ka eestlastest.

Raamatu lõpposa on varustatud Nõukogude Liidu psühhiaatria „väärtarvitamise ohvrite" registriga. Seal leidub tervelt 210 nime, nendest suur osa venelasi (128), ja ukrainlasi (35). Juudisoost „ohvrite" nimestik koosneb 16-st isikust. Eestlasi leidub „psühhiaatriliste ohvrite" nimistus 5. Kõige pealt: 1) Heino Jõgema (sünd. 1937. a. Tallinnas) elukutselt elektrik. Põgenes Soome, kuid Soome valitsus andis ta venelastele välja. Süüdistuse aluseks artikkel 64. Serbski instituudis (asub Leningradis) ta tunnistati mitte-vastutusvõimeliseks (non-responsible). 1974. a. jaanuaris ta saadeti Chernjakhovskisse, vaimuhaiglass, ja oli seal ikka veel aastal 1976. 2) Teet Kallas (sünd. 1942. a. Tallinnas) — kirjanik ja ajalehe-toimetaja. Arreteeriti 1969. a. oktoobris. Süüdistati art. 70-nda põhjal. 1970. a. jaanuaris tunnistati kohtu poolt mitte-vastutusvõimeliseks. Millisesse haiglasse ta paigutati ja millal vabastatud, seda Jooksvate Sündmuste Kroonika (nr. 11, 12) andmed ei kinnita. 3) Sven Kreek — sünd. Tallinnas. Arreteeritud 1975. a. jaanuaris. Taas võetud vastutusele art. 70-nda põhjal, levitades oma luulet lendlehe vormis. Tunnistatud vastutus-võimetuks, interneeritud, 1976. a. algul ja paigutatud Tallinnas vaimuhaiglasse. 4) Jaak Leivand (sünd. 1949. a. Tallinnas). Katsus põgeneda 1971. a. augustis Soome. Tunnistatud vastutusvõimetuks. Saadetud Leningradi vaimuhaiglasse. Peetud seal kinni 1972. a. alguseni. Hilisem saatus teadmata. 5) Viktor Salat (eestlane?), sünd. 1948. a. Tartus, elukutse raadio-paranduse tehnik. Katsus 1973. a. põgeneda Soome. Tunnistatud vastutusvõimetuks ja liigitatud „hipide" kategooriasse. Peetud kuus kuud kinni Tartu vaimuhaiglas.

Ühenduses Eestist pärinevate „poliitiliste vaimuhaigetega" on veel märgitud kahe venelase ja soomlase nimel: a) Vladimir Eichvald (venelane?), sünd. 1914. a. Tallinnas, elukutselt raadioinsener ja teda süüdistati Nõukogude valitsust kritiseerivate kirjade kirjutamises ja protestis Solzhenitsõni väljaheitmisel Kirjanike Liidust. Arreteeritud 1971. a. ja paigutatud vaimuhaiglasse. b) Gennady Paramonov (venelane), pärit Paldiskist, elukutselt mereväe allohvitser, komsomoli juht, arreteeritud 1969. a. põhjusel, et tahtis organiseerida „poliitiliste õiguste võitlusühingut". Saadetud 1970. a. Chernjakhovski vaimuhaiglasse, hiljem Permi piirkonda, kust vabastatud 1976. a. märtsis. Soomlasena on mainitud nimestikus Alexander Plenaineni nime, elukohaga Lvovis, kes tahtis juba seitsmeaastaselt emigreerida Soome, kui teda sunniti õppima vene keelt. Katsus korduvalt põgeneda, kuid tabati ja interneeritud 17 korda, paigutatud vaimuhaiglatesse Moskvas ja Lvovis. Lõpuks, aastal 1976 tal siiski õnnestus emigreerida.

Huvitaval kombel eelnimetatud inglise autorid (dr. Bloch ja Reddaway) tsiteerivad oma raamatus joonealuse kommentaarina ja K. Pätsi nime, ühenduses Kaasani vaimuhaiglaga. Tsitaadist loeme: „Teised varajased juhud hõlmavad Eesti ex-presidenti Paetsi (inglise transkriptsioon!), peetud kinni Kaasani vaimuhaiglas 1941—1956 (Kasnimye sumasshestviem, Frankfurt, Possev, 1971 p. 47). Tsitaat leidub raamatu 54-dal leheküljel. Vene emigrantide raamatu kõrval on inglise autorid allikmaterjalina kasutanud ka üht kodumaiset teost (J. Saarma „Kohtupsühhiaatria", Tallinn, Valgus 1970, lk. 286—287), mis on tõlgitud vene keelde (mida üks autoritest oskab, viibides ise kord ka Venemaal) ja käsitleb „direktiive ja vaimuhaigete isikute paigutamist hospitalidesse, kes on ühiskondlikult kardetavad".

ARTO

KAKS UUT CANADA SAVINGS BOND'I

SUUR VALIK

Sel aastal Canada Savings Bondid pakuvad suurt valikut. Uus Regular Interest Bond maksab intressi iga aasta ja uus Compound Interest Bond automaatselt investeerib intressi, seega saate intressi intressilt.

KINDLUS, KOHENE SULARAHA JA HEA INVESTEERING

Uued Canada Savings Bondid on väga soodsad ja sellepärast nad on olnud juba 31 aastat üheks lemmik investeeringuks miljonitele kanadlastele. See on kindel, garanteeritud investeering. Igal ajal saate bondid sularahaks vahetada. Nad teenivad head intressi aastast aastasse.

Uued Canada Savings Bonds kannavad 1. nov. 1977 kuupäeva ja nende keskmine aastane intressi protsent on 8.06%, kui hoitud kuni tähtpäevumiseni 1986. aastani. Iga uus bond kannab 7% intressi esimesel aastal ja 8.25% intressi igal järgneval 8. aastal.

REGULAR INTEREST BOND

Kui soovite iga aastast sissetulekut oma investeeringust, siis selleks oleks väga sobiv uus Regular Interest Bond, millest makstakse intressi automaatselt iga aasta 1. nov. Intressi maksmiseks on kaks moodust, tsheki näol posti teel koju kätte saatmine või intress kantakse teie hoiuarvele. Viimane moodus on uus ja väga hõlbus.

Regular Interest Bonds on müügil sularaha eest pankades või vastavates asutustes $300, $500, $1,000 ja $5,000 väärtuses.

COMPOUND INTEREST BOND

Kui otsite oma hoiuste kasvu investeeringut tulevikuks ja hoiuseid

vanaduspäevadeks, siis Compound Interest Bonds on selleks väga sobivad. Pärast esimest aastat saate intressi intressilt 8.06% aastas. Intress sellel bondil akumuleerub ja makstakse kui vahetate selle rahaks või hoiate kuni kestvuseni.

Allpool näide kuidas $100 bond kasvab:

1. nov. väärtus		1. nov. väärtus	
1978	$107.00	1983	$158.78
1979	$115.81	1984	$171.77
1980	$125.34	1985	$185.81
1981	$135.63	1986	$200.97
1982	$146.76		

Compound Interest Bondi saab osta sularahas või iigakuise Savings Plan'i alusel pangast, kus teie hoiuarve on või kus investeerite. Bondid on saadaval $100, $300, $500, $1,000 ja 5,000 suuruses.

VALIK ON TEIE

Nagu näete uued Canada Savings Bonds pakuvad suurt valikut. Regular Interest Bonds ja samuti Compound Interest Bonds. Mõlemad uued bondid on nüüd müügil ja neid võib osta kuni $15,000 väärtuses. Need uued bondid on kavandatud, et aidata teid saavutada oma hoiuste eesmärki. Valige mis on teile sobivam.

8.06%
Keskmine aastane intressi protsent kuni tähtpäevumiseni.

SUUR VALIK
COMPOUND INTEREST VÕI REGULAR INTEREST

„MINU MEES ON POLIITILINE VANG"

Sergei Solotovi abikaasa jutustab

Kurikuulsas Tallinna protsessis oktoobris 1975 koos teiste Demokraatliku Liikumise liikmetega süüdi mõistetud Sergei Solotov kannab karistust ühes Moskva sunnitöölaagris: „Välis-Eestis" avaldab Alex Milits vestluse tema Tallinnas eluneva abikaasaga.

— Olen täiesti isoleeritud. Kartes tagakiusamist võimude poolt, ei julge naabrid minuga läbi käia. Elan Tallinnas juba 17 aastat, kuid tunnen ainul kümmet isikut. Ainult Mati Kiirendi abikaasa Malva külastab mind vahest. Meil on ju ühine saatus. Tema mees, Mati, mõisteti viieks aastaks sunnitöölaagrisse koos minu Sergeiga. Mõlemit süüdistati, et nad olla põrandaaluse „Eesti Demokraatliku Liikumise" liikmed. Nad saatsid paar kirja LRO'le. Nad kritiseerisid inimõiguste puudumist NSVL'is.

Ludmilla Grünberg on abielus Sergei Soldatoviga, kes mõisteti süüdi kurikuulsas Tallinna protsessis. Ludmilla tõmbab õlad kokku. Tal näib olevat külm. Tä suudab vaevalt osta küttepuid oma korteri soojendamiseks. Ta elab südalinnas, Lembitu tän. 8.

Ludmilla töötab edasi oma vanas töökohas, kuid peale mehe vangistamist saab ta ainult pool palka.

Sellest jätkub vaid toiduks ja korteri üüriks. Riiete ja jalatsite peale ei saa mõeldagi. Ludmillal on ainult kaks paari kingi. Neist üks paar on riidest ja kummist korvpalliketsid ja teine paar — valged suvekingad. Neis käib ta aasta ringi.

Kui poeg Aleksander sai 18-aastaseks ja seega täiskasvanuna karistatavaks, korraldati tema vastu provokatsioon. „Sõbrad" tõmbasid ta kaasa tänavakaklusse. Kohe olid miilitsamehed kohal. Aleksander sai aasta laagrikaristust ja viibib nüüd sunnitöölaagris Tallinna lähedal. „Sõbrad" aga, kes kakluse alustasid, on vabad. Aleksander on füüsiliselt tugev. Kuid psüühhiliselt on tal raske karistustkanda koos elukutseliste kurjategijatega.

Ka Ludmilla vastu on katsetatud sooritada provokatsioone. Kord leidis ta kuuris puude all mitu purki trükivärvi. Ta jõudis need ära visata just enne, kui tuldi maja läbi otsima. Teda taheti süüdistada varguses ja lendlehtede valmistamises.

Vastupidiselt poeg Aleksandrile kannatab Sergei Soldatov laagrielu paremini psüühhiliselt kui füüsiliselt. Kui ta vangistati, oli ta füüsiliselt täiesti terve. Kuid võimud tahtsid tõendada, et ta olevat vaimuhaige. Taheti teda piiramatuks ajaks vaimuhaiglasse paigutada. Teda uuriti psühhiaatrilises haiglas ning talle anti igasuugseid arstimeid.

Ta suutis psühhilisele survele vastu panna ja tunnistati terveks. Kuid ta füüsiline tervis ei kannatanud välja. Süda ja vereringvool ei ole enam korras. Sergei Soldatovi praegune aadress on:

Mordva ANSV
Potma Jaam
Lesnoj alev, laager nr 285/19
NSVL

Ludmilla loodab, et paljud välismaised sõbrad hakkavad Sergeile kirjutama.

See oleks talle suureks toeks. Kuid ta kardab, et Sergei varsti viiakse üle kurikuulsasse Vladimiri vanglasse.

Tänavu jaanuaris olid võimud pakkunud Sergeile, et ta saaks vabaks peale poolt karistuseaega. Selleks peaks ta ainult enda süüdi tunnistama ja andeks paluma. Ta keeldus. Selle asemel alustas Sergei koos kümne teise poliitvangiga 21. aprillil sajapäevase näljastreigi Belgradi konverentsi alguse tähistamiseks. Streikijaid karistati „isolaatoriga".

Detsembris on Ludmillal võimalus saata Sergeile toidupakk. Kuid selle sisu on rangelt piiratud. Ta võiks saata kõvasti suitsetatud salamitaolist vorsti, mis nii kiiresti ei rikne. Kuid suitsetatud lihatooteid pole praegu Eestis saada. Valget shokolaadi tohib ka saata. See käib piimatoodete alla. Ludmilla tahaks saata vitamiine, kuid see on keelatud. Buljongitäringuid tohib saata.

Aga kuidas võiks Ludmilla kõike seda hankida? Ta palk piisab vaid toiduks ja peavarjuks.

Ludmilla näitab üht ajakirja. Eesti NSV Teaduste Akadeemia Toimetised. 1970. Nr 1. Seal leiame Sergei Soldatovi ainsa publitseeritud teadusliku töö: „Teaduse ajaloo kvantitatiivne analüüs".

Sergei Soldatov on õieti insener, kuid hakkas huvi tundma ühiskonnateaduse vastu.

Oma töös katsub ta uurida loominguliste jõudude kui teaduse põhiväärtuse arenemise dünaamikat. Ta seab selleks üles vastavad kriteeriumid, mis võimaldavad teha arvustusi raalide abiga, analüüsida senist arengut ja teha prognoose tuleviku kohta. Teaduste akadeemia leidis et töö oli publitseerimise vääriline. Nüüd aga Sergei Soldatov on „mitteisik" — teda nagu ei ole enam olemas.

Ludmilla näitab suurt eestikeelse masinakirjaga tabelit, kus Sergei seab kõrvuti erisuguseid filosoofilisi, usulisi ja ideoloogilisi maailmavaateid. Ristiusust pärinevate maailmavaadete kõrval leiame tabelis vedanta, buddismi, vene filosoofid Berdjajevi ja Solovjovi ning palju muud. Igaühe juures analüüsib Soldatov põhiprintsiibi, vaadet inimesele, tahte ja headuse, tunde ja ilu, mõistuse ja tõe, inimkonna iseärasused. Kuid tabel polõ lõpule viidud. Kokkuvõtte ruudud on tühjad.

Need teaduslikud tööd annavad Sergei Soldatovist uue pildi Insener hakkas huvi tundma ühiskonnateaduse vastu. Uuris seda algusest oma tehnilis-matemaatilise väljaõppe taustal vastavate meetoditega. Ta tegi seda nii põhjalikult, et suutis koostada oma süsteemi kvantitatiivseks analüüsiks. Kuid nähtavasti selted ta ei leidnud vastuseid oma sügavamatele küsimustele. Ta hakkas seepärast uurima eri ühiskondlike süsteemide ideoloogilisi tagapõhju.

Kas see tegi temast teisitimõtleja? Kas ta niiviisi leidis, et nõukogude süsteemi pahede põhjus on valitsev ideoloogia?

Koos nelja sõbraga Tallinnas kirjutas Sergei paar kirja LRO'le.

Kirjad olid alla kirjutatud „Eesti Demokraatliku Liikumise" poolt. Selle teo eest sai ta 6 aastat sunnitöölaagreid. Teda taheti isegi vaimuhaiglasse paigutada. Nõukogude võim peab nimelt vaimuhaigeks neid, kes kahtlevad nõukogude süsteemi teaduslikkuses ja tunnevad huvi teiste maailmavaadete vastu.

Vene kosmonautide ettevõte äpardus

Kaks vene kosmonauti saadeti maailmaruumi, kus nad pidid sooritama õhuruumis esimese alalise platvormi ühendamise.

Suur oli aga venelaste pettumus, kui kosmonaudid maandusid ühel odrapõllul ilma oma ülesannet sooritamata. Midagi oli läinud viltu.

TÄHELEPANU!
UUDISRAAMAT!

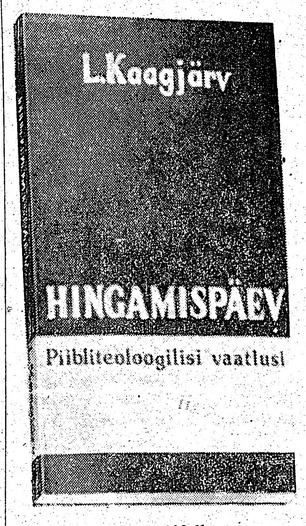

18 ptk., 230 lk.

Sisus: Karm Jehoova ja leebe Jeesus? ● Hingamispäeva pidamine — Jumala riiki pääsemise eeltingimus ● Hingamispäeva vaimulikest tähendustest ● Hingamispäev, judaism ja Jeesus ● Hingamispäev ja apostel Paulus ● Jeesus ei tõusnud surnuist pühapäeval ● Metsalise märgist ● Läkitusi prohvet Heseekieli kaudu ● Mida ütlevad katoliiklased ja protestandid ● Mida tähendab uskuda Jumalat ● Ja palju muud.

Müügil „Meie Elu" talituses
hinnaga $5 (postikulu: 75¢ Kanada ja USA)

„MEIE ELU" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses

MART NIKLUSE KIMBUTAMINE KESTAB

STOKHOLM — Mart Nikluse kimbutamine okupeeritud Eestis kestab edasi. Ta vahistati 25. augustil, kuid vabanes varsti.

Selle aasta aprillis andis Mart Niklus siseministeeriumile avalduse välispassi saamiseks, et külastada oma Rootsis asuvaid sugulasi. Juuli lõpul tuli vastus: tagasi lükatud. Motiive ei öeldud.

Vaid suvekuudel puhkuse ajal saab Mart Niklus rakendada oma ülikooliaastatel omandatud teadmisi. Ja sedagi vaid eraharrastusena. Riigile pole poliitiliselt ebausaldatavat bioloogi vaja, erialal tööd talle ei anta. Kui kõrgema haridusega isikud soovivad N. Liidust välja rännata, siis tuletatakse neile meelde, kui palju riik neile hariduse andmiseks on raha kulutanud. Kui aga võimuga konflikti sattunud haritlasele tahetakse näidata, kus ta koht on, siis ei tule haridusele kulutatud summad meelde ei KGB-le ega tööandjatele.

Läinud aasta oktoobris Mart Nikluse korteris korraldatud läbiotsimine heidab iseloomustavat valgust KGB töömeetodeile.

Arvatavasti oli Tartus leitud mingeid paljundatud nõukogudevastaseid materjale ja hakati kahtlustama Niklust. Läbiotsimise ettekäändena nimetati Tartu Mööblikombinaadi kirjutusmasinate kaotsiminekut, need pidavat leiduma Niklause juures. Mööblikombinaadiga ei ole tal olnud vähimatki tegemist. Prokuratuuri uurija Vavrenjuk, miilits ja veel paar tundmatut ilmusid Mart Nikluse töökohale Tartu keeltekursustel, käskisid tulla kaasa ja nõudsid korteri võtmeid. Mart keeldus. Siis tiriti ta jõuga autosse, kähmluses rebiti tal mantel katki ja löödi nägu veriseks.

Järgnenud läbiotsimisel ei tuntud huvi niipalju mitte kirjutusmasinate päritolu, kui ta kirjavahetuse ja muude isiklike asjade vastu. Masinatelt võeti kirjaproovid. Uurijaga kaasas olnud tundmatud, kellel koodeksiga kehtestatud läbiotsimise eeskirjade järgi poleks olnud õigust üldse võõrasse korterisse sisse tungidagi, käsutasid ja juhatasid prokuratuuri uurijat. Kui midagi inkrimineeritavat ei leitud, ei pidanud sissetungijad vajalikuks vabandadagi. Ja kõige tagatipuks seletasid hiljem Tartu Mööblikombinaadi direktor ja kombinaadi majandusjuhataja, et tehasest pole mingeid kirjutusmasinaid üldse varastatudki. Etikettide trükkimise masinat, mis ka olevat kaotsi läinud, pole kombinaadil kunagi olnudki!

Tartu on poliitilises mõttes kõige ebausaldatavam ja plahvatusohtlikum linn Eestis.

Nädal pärast läbiotsimisiavastust Mart Niklaus vahistati. Põhjus: miilitsale vastuhakkamine läbiotsimise päeval. Mart Niklus oli kaks kuud talle juba hästi tuntud „Patareis". Kogu selle aja pidas ta näljastreiki. Üle ei kaulatud teda kordagi. Nähtavasti polnudki kavatsust teda kohtu alla anda ja ka vahistamine oli üksnes lavastus.

Mart Niklus nõudis rahvakohtu kaudu talle tekitatud kahju heastamist. Hagi lükati tagasi. Uurija Vavrenjuk keeldus kohtusse ilmumast.

Prantsuse parempoolsed koondavad ridu

Prantsusmaa parempoolsed kirjutasid 14. sept. alla ühisele resolutsioonile võitluseks vasakpoolse hädaohu, sotsialistide ja kommunistide ühise rinde vastu. Samal ajal selgub, et sotsialistide ja kommunistide vahel on suured lahkhelid, mis killustab ühisrinnet. Peaminister Barre viibis Washingtonis, kus J. Carter deklareeris oma käed eemale Prantsuse siseküsimustest poliitikat, kuid arvatakse, et kõnelused lähendasid USA-d ja Prantsusmaad, mis suurendab parempoolsete väljavaateid veebruari valimistel.

Lehekülg kodule

SURMAKARTUSE PROBLEEM PSÜHHOTERAAPIA JA KRISTLIKU USU VALGUSES

Dr. med. E. Kirsimägi loeng New Yorgis

See oli tõenäoliselt esmakordselt, et ühe eesti arsti ja erialalise uurija avalik loeng oli pühendatud surma ja surmakartuse probleemile. Dr. Endel Kirsimägi, kõneles pühapäeval, 11. septembril New Yorgi Lexington Ave. kiriku saalis sügise alguse koosviibimisel, kus ka tähistati koguduse kauaaegse vabatahtliku abilise Ervin Lintropi 80 a. juubeli-sünnipäeva.

Dr. Kirsimägi on suurte kogemustega arst, kelle väljapaistvaid võimeid mälelatakse juba ajast, mil ta noore arstiteadlasena praktiseeris Tallinnas, esinedes ka populaarteaduslike loengutega hingelise ravi teemadel. New Yorgis ta on töötanud üldpraktiseeriva arstina, jatkates aga oma teaduslikku süvenemist psühhosomaatilise meditsiini probleemidesse. See osa arsti-teadusest tegeleb haiguste hingeeluliste seoste ja põhjustega.

Oma ettekandes käsitles dr Kirsimägi oma ainet surmakartusest kui negatiivsest ja ohtlikust elamuspinevusest peamiselt isiklike elamuste ja mälestuste vormis.

Ta mainis, et kui mitmel korral oma elus ei oleks usu läbi Jumalasse saanud vajalikku selgust ja tugevndatud elutahet, ta oleks ise ka arstina langenud ohvriks alateadvusse pesitsenud surmakartuse vaimsele mürgile, mis inimestele võib tuua ka kehalist surma.

Eriti markantseks kujunesid kaks näidet loengu pidaja oma elust. Ühe negatiivse ja ohtliku surmakartuse juured läksid tagasi aega, mil ta noorukina oli Vabadussõjas. Seal leidus kaassõdur, kes ütles, et tal on võime inimeste käte joontelt lugeda nende saatust. Ta vaatles noore sõduri Endeli kätt ja ütles: sa sured 35-aastasena! Vahepeal ununes kogu see sündmus, kuid elas negatiivse tegurina edasi noore arsti alateadvuses.

Saades 35-aastaseks, ta hakkas järjest rohkem tundma, et surm seisab ta ees. See oli väga reaalne tunne, mis mõjus halvasti ka tervisele.

Selles kriitilises hingeseisundis tuli aga pööre ja lahendus, kui tal õnnestus päevavalgele tuua toda rindeelamust seoses ennustusega: sa sured 35-aastasena.

Teine elamus oli seoses kaheteistkümne liikmelise noorpõlve sõprusringiga, kellest üksteise järele surid üksteistkümmend. Ainsa järeljäänuna tuli usu ja selge mõtlemise läbi ületada alateadvuses pesitsev haiglane surmaootus.

Dr. Kirsimägi rõhutas, et alatedlik, irratsionaalne surmahirm on hingeliselt ja ka kehaliselt äärmiselt hädaohtlik jõud. Selle purustava jõu kõrvaldamiseks on tarvis sellele hirmule julgelt silma vaadata. Selle juures on meile suureks abiks usk Jumalasse ja teadmine, et Tema juhib meie elu.

Usu läbi usaldab inimene siis end Jumala kätte ja kogeb halvavast ja tervist ja elujulgust kahjustavast surmahirmust vabanemist. Ka moodsa aja inimestena me vajame seda, mida kristlik Kirik meile annab.

Kui me tunneme, et meie tervislik olukord on halb, tuleb kohe selgitada, millest see on tingitud, eriti kui halva üldise enesetundega käib koos surmahirm ja oma elu lõpule lähenemise ja lootusetuse tunne.

Meil tuleb rohkem kasutada kristliku usu väärtusi oma hingeliste probleemide lahendamiseks ja oma tervise hoidmiseks ning taastamiseks.

Loengu pidajale avaldas koguduseliikmete tänu praost Rudolf Kiviranna, tõmmates võrdjooni ettekande arstiteaduslike uurimistulemuste ja Piibli tõdede vahel.

Ta juhtis tähelepanu tänapäeval laialt levinenud talitusviisile, mis seisneb selles, et inimesed usaldavad oma hinge kaardimooride ja käevaatajate jne. kätte ja võtavad selle läbi oma alateadvusse negatiivselt mõjuvaid tegureid. Piibli ja kristliku usu seisukohalt on sellise ebausu suhtes radikaalselt eitav, kuna see ei ole ühendatav elava usuga Jumalasse ja võib nii mõnigi kord raskelt kahjustada inimese hinge ja tervist.

Samasse inimhingedele hädaohtlikku kategooriasse asetab Piibel ka nõidusega ja vaimude väljakutsumisega tegelemise.

Koguduse esimees Aleksander Ers, tänades loengupidajat märkis, et tal on hea meel, et nimekas arst ja koguduse endine esimees on nõustunud oma rikkalikke teadmisi ka edaspidi loengute kaudu rakendama koguduseliikmete teenistusse. Samuti väljendas esimees head meelt, et dr. Kirsimägi esindab psühhoteraapia alal kristlikku voolu, mis aitab inimesi palju rohkem kui omal ajal laialt levinenud ja religioonile vaenulik dr. Sigmund Freudi ühekülgne ja teoreetiline psühhoanalüüs, mis nüüd on teaduslikult ületatud.

RAHVUSVAHELINE TUNNUSTUS KANADA VEINIDELE

MARCUS VAN STEEN

(Canadian Scene) — Nüüd, kus 1977. aasta viinamarjasaak Ontarios on kogutud, on õige aeg pilku heita Ontario veinitööstusele. See tähendab õieti kogu Kanada veinitööstuse vaatluse alla võtmist, kuna 90 protsenti Kanada veinidest produtseeritakse Ontarios.

Kanadas on siinsete veinide üle naljaheitmine kujunenud juba nagu rahvuslikuks tavaks. Need naljad ja pilked on aga ebaõiglased ning muutuvad iga aastaga üha rohkem sihilikemaiks. Kanadas on alati olnud mõningaid häid veinisorte ning nende arv suureneb aasta-aastalt. Nüüd on kanada veinid äratanud juba rahvusvaheliste ekspertide tähelepanu ning nende kohta esitatakse andmeid vastavates publikatsioonides.

Kanada veinide puhul on eriti oluline meeles pidada, et need on valmistatud siinsetest viinamarjadest, mis erinevad Euroopa viinamarjadest. Meie kliimast ja maapinnast tingituna on neil teravam maitse ning nad sisaldavad vähem suhkrut kui Euroopa viinamarjad. Mõnikümmend aastat tagasi ei olnud sellel erinevusel olulist tähtsust, kuna ainult vähesed kanadlased jõid veini lõunasöögi juurde. Joodi peamiselt sherrit ja portveini, mille valmistamisel kasutati kanada viinamarjade vähese suhkrusisaldavuse täiendamiseks suhkrut.

Viimase kolmekümne aasta jooksul on nõudmine lauaveinide järele Kanadas tohutult suurenenud ning Kanada veinitööstused on hakanud astuma samme, et seda nõudmist rahuldada. Kõige edukamaks neist on osutunud Euroopast toodud viinamarjade ristamine siinsete viinamarjataimedega, mille tulemusena on saadud hübriide, millede viljast on võimalik valmistada võrdlemisi häid veine.

Teiseks tähtsaks sammuks oli muudatuste tegemine Ontario seaduses, mis nägi ette, et Ontario veinid tulid valmistada ainult siin kasvatatud viinamarjadest. Uue seaduse alusel võib Ontario viinamarjadele juurde lisada Euroopast toodud viinamarju, mille tulemusena valmivad veinid, mis on vastuvõetavamad nendele inimestele, kes on harjunud Euroopa veinidega. Samuti lubatakse Ontario veinidega segada importeeritud veine.

Veinide taseme tõstmiseks on veinitööstus rajanud Wines Standard Committee, mille ülesandeks on vastavate juhiste andmine Ontario veinide standardi hoidmiseks ja tõstmiseks. Kui vein kvalifitseerub „varietal" veiniks, siis tuleb 75 protsenti või rohkem sellest veinist valmistada selleks määratud marjadest. Kindlaksmääratud aastakäigu veinis peab olema 85 protsenti märgitud aastakäigu veini. Kui vein kannab EB ehk Estate Bottled silti, siis peab see vein olema valmistatud ainult nendest viinamarjadest, mis on kasvatatud veinitööstuse kontrolli all. Ning lõpuks on Wines Standard Committee andnud eeskirjad, et enne kui veinile pannakse Ontario Superior ehk OS silt, peab see vein läbi tegema kvaliteedi katse, sellesse ei tohi olla lisatud alkoholi ega suhkrut ning pudelid peavad olema korgitud loodusliku korgiga.

Ontario veinide kohta on võimalik saada informatsiooni äsja avatud Ontario veinide kauplusest, mis asub 3169 Yonge Street, Torontos, natuke maad põhja pool Lawrence'i avenüüd.

AED

Kandeealiste viljapuude lõikamine

Tõusva viljakandeperioodi ajal on viljapuu saak juba nii suur, et selle raskuse all jäävad võra-(puu krooni)-harud rippuvasse asendisse ja võra omandab sordile tüübilise kuju. Puude mõõtmed suurenevad aeglaselt, aastakasvud nõrgenevad.

Lõikamisega reguleeritakse sel perioodil viljakandmist, parandatakse saagi kvaliteeti, jätkatakse võra kujundamist ja pikendatakse puu eluiga. Kärbitakse peamiselt üheaastasi oksi, et suunata võraharude juurdekasve, tasakaalustada neid ja vältida kahvel harude tekkimist.

Kui võra muutub kohati liiga tihedaks, tuleb seda harvendada.

Täielik viljakandeperiood. Sel perioodil saavutab puu suurimad mõõtmed ja annab ühtlasi ka suurima saagi. Juurdekasvud nõrgenevad ja lookapaindunud võraharudel tekib kumeruse harjal rohkesti tugevaid võrseid. Perioodi lõpul hakkab puu latv kuivama, kuid juurestik säilitab elujõu.

Võraharud laasuvad, eriti tugevasti võra keskel. Viljaokste produktiivsus langeb ja karmidel talvedel kannatavad puud sageli külma all. Selle põhjuseks on kõigi toitainete ärakulutamine suurtele saakidele, mille tagajärjel puud lähevad talvele vastu väljakurnatult. Saagiaastad hakkavad vaheldama saagitute aastatega ja tekkib viljakande perioodilisus. Lõikamine peab sel perioodil tagama okste normaalse juurdekasvu, peamiselt aga iga-aastase viljakandmise pikema aja kestel.

Esmajoones tuleb teha profülaktilist lõikust, mis seisneb kuivanud, murdunud, laasunud ja üksteisega ristunud okste eemaldamises võrast. Selleks, et puud annaksid normaalseid, s.o. vähemalt 7,7" (20 cm)—11,8" (30 cm) pikkusi juurdekasve, tuleb võraharusid kärpida. Noorendava tagasilõikamisega eemaldatakse võraharudel viimase 2—3 aasta jooksul kasvanud osa, kusjuures lõigatakse sobiva kõrvalоksani. Kärpida tuleb ka suuremaid katteoksi ja vanemaid harunenud viljaoksi. Alumisi, maa lähedale paindunud oksi suunatakse lõikamisega ülespoole. Sellega parandatakse valguse juurdepääsu ka võra alumises osas.

Nõrka noorenduslõikust tuleb teha olenemata saagi suurusest iga 3—5 aasta järele.

Üsna sageli ilmnevad viljapuude vananemise tunnused suhteliselt vara. Võrsete kasv jääb nõrgaks või lakkab hoobis, viljaoksad hakkavad kuvama, uusi tekib vähe, lehestik jääb hõredaks ja lehed väikeseks, nende värvus kahvatuks. Vili muutub väikseks ja väheväärtuslikuks. Sellised nähtused esinevad peamiselt halvasti hooldatud ja väetatud viljapuudel.

Täiskandeiga kestab õuna- ja pirnipuudel 12—40, ploomi- ja kirsipuudel 5—20 aastat.

Kahanev viljakandeperiood. Perioodi algust iseloomustab võraharude latvade massiline kuivamine, perioodi lõppu aga vanade võraharude asendumine uutega, mis moodustavad vesivõsudest. Võra väheneb ja viljakandvus kahaneb.

Sel perioodil leidub viljapuu võras bioloogiliselt (mikroorganismide elutegevuselt) väga erineva vanusega oksi. Kõrvuti väljasurevate okstega esinevad tiinuvatest pungadest arenenud vesivõsud. Allesjäänud vanad võraharud annavad nõrku juurdekasve, nende ladvad hakkavad kuivama.

Lõikamisega tuleb sel perioodil kiirendada puude noorenemist, millega välditakse viljakandmise katkemist ja valmistatakse vesivõsusid ette uue võra kujundamiseks. Tugeva noorendamise korral lõigatakse võraharud tagasi 5—6 (ja enamgi) aasta vanuse osani, et uuesti elustada kasvuprotsessi. Ladvaks jäetakse neile mõni noorem kõrval oks. Võraharude noorendamise kõrval tuleb viljaoksi detailselt lõigata.

Mõnikord tuleb puid väga tugevasti noorendada. Seda tehakse võra ülemise osa külmumise või võraharude massilise väljasuremise korral. Väga tugeva noorendamise korral lõigatakse vanu oksi varakevadel (märtsi lõpul, aprilli algul) tagasi 1/2—2/3 pikkuse võrra. Uus võra kujundatakse 3—4 aasta kestel vesivõsudest, mis tekkisid pärast lõikamist.

Noorendatud viljapuudele tuleb rikkaliku väetamise ja korraliku mullaharimisega luua head kasvutingimused, et puud oleksid võimelised moodustama uusi võraharusid ja andma hiljem suuri saake.

Noorendatakse ainult elujõulisi puid, mille võraharude alumised osad ja tüvi on terved. Väga vanu ja kidura kasvuga puid ei noorendata, sest nad ei suuda uusi elujõulisi oksi moodustada.

Koduaias pole soovitav noorendada korraga kõiki puid. Seda on parem teha ühe puu kaupa, sest siis saadakse saaki igal aastal. Pärast tugevat noorendaimst on saak algul väike, kuid see eest kvaliteetne.

Ainetel — J. Sg

ÕIGE AEG OSTA MEIE KAUDU

LIHA

suurel hulgal sügavkülmutuse jaoks. Müüme terve-, poole- ja veerand loomaviisi. Esimese sordi liha. Tükeldame ja pakime teie soovi kohaselt. SAADAVAL SUITSUKALKUNIT ja SUITSUSINKI.

Helistage 425-0450

Meie äri on avatud talveperioodil alates 11. okt. järgmistel aegadel: teisip.—neljap. kella 8—6, reedel 8—8, laupäeval 8—4. Esmaspäeviti suletud.

VIKING FOODS & IMPORTS

133 LAIRD DRIVE, TORONTO, ONT.

Elli Kalvik

ILURAVI

Iluravi ja vitamiinid

Liigse rasva sisaldavuse „cholesteroli" tõttu veres olen arsti soovitusel oma dieeti muutnud. Hoidun peamiselt munakollasest, juustust ja teistest rasvastest piimasaadustest. Samuti ka maksast ja rasvasest lihast. Samaaegselt on mu näonahk tundvalt muutunud. Nahk ei mõju enam nii siledana, ning tundub käe vastu tugevam ja kõvem. Kas on sellel nähtel ühendus muutunud dieediga ja kuidas seda parandada?

— Kindlasti on igal muutunud dieedil kui sellest on välja jäänud nii olulised ained nagu on seda munakollane, täispiim jt. ka meie näonahale ja kogu välimusele suur mõju. Ükskõik millist dieeti kasutame peab see olema hästi balanseeritud. Välja jäetuid olulisi toitaineid tuleb asendada teistega, mis nõustuvad meie füüsilise tervisega, kuid samaaegselt annavad ka kõik olulised ja vajalikud ained nii meie organismi kui ka välimuse heaoluks. Kuna küsimus puudutab iluravi s.t. näonaha muutumist, siis vaatame kõigepealt millised vitamiinid on vajalikud hea näonaha alalhoiuks.

Vitamiin A aitab hoida nahka tervena, ta aitab hoiduda naha infektsioonist ja teeb juuksed läikivaks, ta parandab nägemist ning edutab rakkude kasvu.

Vitamiin B2 (Riboflavin) mõjub nahale tervendavalt.

Vitamiin B3 (Niacin) pehmendab nahka ja annab nahale terve välimuse. Tähendab nende vitamiinide puudusel dieedis on olnud osaliselt põhjustajaks Teie näonaha halvendamisel.

Kuidas seda parandada?

Selleks vaatame millised ained sisaldavad vitamiin A-d.

Rikkalikult leidub vitamiin „A"-d maksas, munakollases, täispiimas, tumerohelistes juurviljades ja sügavkollastes puuviljades. Kuna maks, munakollane ja täispiim on piiratud kujul teie dieedis, siis peaksite ammutama oma Vitamiin A vajaduse rohelistest juurviljadest ja kollastest puuviljadest. Eriti rikkalikult leidub teda aprikoosides. Kuna neid viimaseid aineid peab sööma palju, et organismi vajadust rahuldada, siis vajaduse korral peaks võtma vitamiin A-d juurde tablettide kujul. Vitamiin A ja E töötavad kooskõlas, sest ilma vitamiin E-ta vitamiin A kaotab oma mõju hapniku tõttu.

Vitamiin B2 esineb peamiselt piimasaadusis. Sellisel juhul kasutame piimasaaduseid edasi, kuid kõiki vähema rasvasisaldavusega, nagu kooreta piim, kuiv kohupiim, ilma rasvata hapupiim (yogurt) ja juust.

Vitamiin B3 leidub maksas, lihas, linnulihas, pähklites, kalas ja tumedas täisvilja leivas. Jättes maksa ja rasvase liha välja jääb meil veel küllaltki palju aineid, milledest vitamiin B3-me ammutada.

Need on põhilised ained, mida peaksite kasutama rohkesti oma munakollase, maksa ja täispiima saaduste vaeses dieedis, et saada üldist balanseeritud dieeti, mis omakorda aitab taastada hea näonaha. Probleemid tekivad kui katsetatakse kiiresti mõjuvate kaalukaotavate dieetidega, sest peaaegu alati ei sisalda need kõike vajalikke aineid, mida meie organism ja näonahk vajab. Sellised dieedid on rajatud peamiselt ühe või väikese grupi ainetele nagu banaanid, munad, sardiinid, greepfruutid jt. Need ained on üksikult esinevaina olnud peamiseks aluseks kiiresti mõjuvatele dieetidele, kuid rajades sellisele dieedile oma toitevääртuste saamise pikemaks ajaks tekivad varsti häired. Vahete-vahel läbib ajakirjandust teade, et süües teatud aineid rikkalikult jääme igavesti nooreks ja ilusaks. Näit. ütleb üks arst, et ta paneks meid kõiki peedi, sardiini ja spargeli dieedile; ning teine jällegi lisaks meie tavalisele toidule 2 vitamiin C-d (tabletti) päevas jne. Kõik see aga vajab veel palju aastaid katsetamist — on ju need kõik head ja väärtuslikud ained, kuid siiski peaksime neid kooskõlastama meie hästi balanseeritud dieediga. Vitamiin C on vees lahustuv vitamiin ja praktiliselt uriineerime üleliigse välja, kuid teoreetiliselt ei ole mitte tark võtta palju vitamiine ilma arsti kontrollita, sest meil kõigil on erinev keha keemia koosseis ja erinevad toitlustamise vajadused.

Kuna aga küsimus puudutab iluravi ja liigset rasva sisaldavust veres „cholesterol"i", siis peatuksin veidi kahe loomuliku aine juures. Nim. brewer's pärm (õllepärm) iluraviks ja „lecithin" „cholesteroli" vastu võitleja.

Õllepärm sisaldab kõikidest aineist kõige rohkem vitamiin „B"-sid. Pärmis on talle lisatud ka kaltsium ja magneesium, ning vitamiinid B1, B2 ja B6 — esinevad kõik samas proportsioonis s.t. 10 milligrammi B1-s, 10 milligrammi B2-s ja 10 milligrammi B6-s. Võttes hommikuti tubli annuse seda pärmi pulbseeritud kujul muutub Teie välismus peagi tundvalt. Näonahk paraneb, muutub pehmemaks ja siledamaks, väljalööved ja acne kaovad, ning juuksed ja silmad omavad terve läike. Lisaks sellele vitamiin B on ka heaolu ja energia vitamiin. Teie füüsiline enesetunne ja energia tõuseb ja pinge kaob. Ka juhul kui keegi kannatab depressiooni all on üllatav kui kiiresti ka see nähe kaob. Samuti mõjub ta ka südant tugevdavana. Kõige lihtsam ja maitsvam on seda „Brewers" pärmi võtta joogina.

1. pulbrikujulist „Torula" või „Brewer's" pärmi. Teda leidub tavaliselt n.o. tervise poodides.
2. 4 spl peenendatud „lecithiin"i".
3. 2tassi piima
4. 1 spl. päevalille seemne õli
5. 1 tl vaniljet
6. 4 spl „lecithiini"
7. mett või mõnda teist suhkru asendajat.

Segame kõik need ained kiiresti vastavas segajas („blenderis") ja paneme ööseks külmetuskappi. Seistes üle öö kulmas muutub pärmi veidi ebameeldiv maitse heaks. Segaja puudusel võib seda ka käsitsi kloppides kergelt vahustada. Järgmisel hommikul segada kuni uuesti vahus, umbes 30 sec. segajas, ja juua hommikusöögiks.

On väga tähtis, et algul kasutame ainult ½ tl. täit pärmi esimesel kahel päeval, siis 1 tl., 2 tl., siis spl; kuni jõuame 4 spl. päevas — umbes kolme nädala jooksul. Nim. peame andma oma organismile võimaluse oma vitamiin B puuduses sellega pikka-mööda harjuda. Mida suurem on puudus sellest vitamiinist, seda rohkem võib tekkida seedimise häireid kui teda liiga palju alguses võtame. See jook on eriliselt rikas ka proteiinist — 58 grammi. Ta ei sisalda üldsegi rasvaolluseid, vaid on puhas protein. Tavaliselt vajab terve naine 60 grammi ja mees 70 grammi proteiini koguks päevaks. Nüüd aga saame 58 grammi ainult hommikusöögiks. Näit. 2 kuhjaga supilusikatäit pärmi on võrdne ühe keskmise loomaliha lõunale. Peale naharavi on see söök ka haruldane vahend kaalu kaotamisel. Juues teda enne sööki kaotame isu üleliigseks söömiseks, sest meie organism on saanud juba rikkalikult toitvaid aineid. Loomulikult kui puudub „cholesterooli" probleem, siis ei vaja meie niipalju „lecithiini" vaid võime sellest ka loobuda ja segada apelsiini mahla pärmiga ning juua enne söömist.

Sagedane küsimus on, et kas see jook ei mõju kaalu tõstavalt? Ei, sest ta on söök oma ette, Arvestage sellega kui hommikusöögiga ja võttes enne lõunasööki täidab ta kõhtu ja me ei söö kunagi üle liiga. Küll annab ta aga meile erakorralist energiat, füüsilist heaolu ja juba varem mainitud head jurnet ja näonahka.

„Lecithiin" selles joogis on väga oluline iga rakukesele meie kehas ja parim loomulik vahend rasva sisaldavuse vastu võitleja meie veres; aitab vähendada vererõhku mõnedel inimestel; produtseerib mentaalset värskust vanemates inimestes; aitab võidelda infektsiooni vastu veres, puhastab nahka väljalööveist ja acnest ning eczeemast. Pehmendab vananevat nahka ja aitab hoida nahka heas vormis kui kaotame kaalu. Vähendab närvilist väsimust ja mõjub peaaju toitvalt ning peaaju rakukesi üleschitavalt. Üks uurimus näitab, et mentaalselt haige inimese peaaju sisaldab ainult pool sellest „lecithiinist", mis normaalse inimese oma. „Lecithiin" aitab ühtlustada ka kehakaalu s.t. õigetesse kohtadesse, kus liigne paksus ühest kohast saab ühtlustatud teise vajavasse kohta. Seda kõike lubab meile Linda Clark oma sensatsioonilises raamatus „Stay Young Longer".

Kõik need vajalikud ained varem mainitud retseptis segame piimaga, saades seega kaltsiumi, mida meie iga kont kehas vajab nii vanad kui ka noored. Eriti aga vanad, kelle kondid on muutunud aastatega rabedaks.

Juurvili ehk päevalille seemne õli joogis sisaldab vajalikke rasvaseid happeid mis vajalikud ilusaks näonahaks, läikivaiks juukseiks, terveiks näärmeiks ja hormoonideks. Paljud meist mõtleme, et olema paksud, kuid sageli oleme ainult üleliigse vee kandjad. 2 spl. täit juurvilja õli aitab üleliigsel veel kehast eemalduda ja paljudel juhtudel ongi paksuse probleem lahendatud. Õli peab alati hoidma külmetuskapis kui on juba avatud. Ka ei tohiks me kunagi kasutada mineraal õli seoses kehaga — ei sisse võtmiseks ega ka kehale määrimiseks. Mineraalõli absorbeerib vitamiin A, D, E ja K-d ja peseb nad kehast välja.

Nii siis kontrollime oma söömisharjumusi, vaatame et keha saab küllaldaselt kõiki vajalikke aineid ja mis puutub näonaha muutusse ülaltoodud küsimuses, siis see jook annab kõik, mida saame teha oma näonaha heaks seest poolt. Pealegi teeb selle joogi lisamine meie igapäevase toitlustamise juurde majapidamise kergemaks, eriti mis puutub hommikusööki. Üldiselt tunneme end energilisemaina ja säilitame oma ilusa näonaha kauem.

Välimise ravina kasutame kõiki juba varajasemais artikleis kirjeldatud iluraviaineid, eriti aga sügavalt rakkudele mõjuvat toitekreemi s.t. „deep action cream" ja joonte ehk kortsuõli. Kaitseme oma seestpoolt vormuvat ilusat näonahka kaitsva „Protection"-vedelikuga, sest ilma selleta meie ilmastik, rikutud õhk, tuul ja päike ei võimalda sellel hoolitsetud nahal kaua ilus seista.

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otse selt Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2. Toronto, M4P A8, tel. 483-1545).

MÕTTESÄHVATUSI

Lävimisel idabloki diktaatoritega näitavad lääne poliitikud hambaid ainult naeratusel.

☆

Ameerika poliitika stabiilsuse saladuseks pole asjaolu nagu puuduks seal intelligendid, vaid see, et nendest ei saa keegi aru.

☆

Kommunistlikes riikides ei tagandata poliitikuid võimetuse, vaid võimete tõttu.

☆

Marksistide tobedus ei tulene sellest, et nad on Marxi lugenud, vaid et nad on ainult Marxi lugenud.

☆

Ideaalseks bestselleri-autoriks võib olla ainult üks USA TV-täht, kes juba kaks bestsellerit kirjutanud, võitnud poksis maailmameistri tiitli, narkootikuimas oma naise ja kolm last mõrvanud, kirjutab surmamõistetute kongis ning kandideerib samaaegselt USA presidendi kohale.

☆

Inimesi tuleb võtta nii nagu nad on. Teisi pole olemas.

☆

Willy Brandt on parim riigimehe rolli mängija pärast Albert Bassermanni.

Kogumud NIHITS

KIRJANDUS · KUNST · KULTUUR

EKKT MEELDIV XXII AASTANÄITUS

Meeldiv kunsti suurem üritus — Eesti Kunstnike Koondus Torontos poolt korraldatud järjekordne, juba XXII aastanäitus, avati möödunud pühapäeval Peetri koguduse kahes saalis. Avas kirjanik Arvi Kork (Tinits). Avatseremoniil viibis rohkesti kunstisõpru koos kunstnikega.

Ilusaks kombeks Koondisel on kujunenud mälestada manalasse lahkunuid kaaskunstnikke. Neid on olnud Koondise kestvuse ajal seitse. Viimati lahkus 1976. a. Evald J. Woitk. Tema töödest mälestus-väljapanek hõlmas 13 õlimaali ja ühe keraamilise töö. E. Woitk oli õppinud oma nooremas eas Kõrgemas Kunstikoolis „Pallas", siirdunud aga ajakirjanduse alale ja toiminud kirjanikuna. Ka pagulusaastatel Rootsis ja Kanadas oli pintsli kõrvale pannud. Alles kuuekümnendatel aastatel, mis lahutas tema „Pallases" õpingud enam kui veerandsada aastat, asus ta jälle maalimisele ja oli produktiivne kuni oma maise lahkumiseni. Ta maalis peamiselt kodumaa motiive, linnade vaateid ja maastikke, mida ka mälestusväljapanekud esitavad, nagu „Taevaskoda", „Ontika rand", „Võrumaa", „Poiss kala püüdmas", kirjanduses esineva „Nipernaadi" jt. Need 14 keskmise suurusega tööd, paigutatult eriseinale, andsid küllaltki põgusa ülevaate kadunud kunstnikust-romantikust.

Näituse üldosa, 13-mnelt kunstnikult 46 tööga, võiks pidada paari viimase näitusega võrreldes ühtlasemaks nii üksik kunstniku osas kui ka grupina. Igaüks püüdleb leida ennast. Vähem märgatav on nähe, mil nii mõnedki liikusid mitme stiili ja suuna vahel.

Kõige enam Jaan Miljani maalides on märgatav teatud tagasiminek tema aastaid tagasi realistlikumale aine käsitluse juurde. Tema vahepealne sümbolism ja religiöösed teemad sõgeli abstraktsetena tundusid psühholoogiliselt puudujäägikidega, surutuna ja otsituna. Käesolevad on vabamad, käsitluselt selgemad, koloriidilt ühtlasemad ja rahulikumad. Vahepealsed otsingud pole aga olnud asjatud. Kunstnik on tundeküllasem ja ekspressiivsem. Suurepärane on „Suvine kuumus" leitsakulise meeleoluga, otse tulekahjulikul foonil janukustutavate lammastega väikese veekogu juures. Kordaläinud ja stiili muutus on samuti märgatav „Suvilad Muskokas", „Vahemere Nizza" ja „Thames'i ääres".

Tugevalt on seekord esindatud lillede maalid. Urve Aedna, kes mõne aasta eest liitus Kunstnike Koondusega, on toonud sel alal näitustesse värskust. Tõsi küll on olnud esinejaid, kes muu kõrval annud ka häid lillede maale, kuid Urve Aedna on püsiavlt neid maalinud ja esitanud. Ta on asunud väärikalt asendama kadunud Hilda Mikkelsaart ja Rootsi siirdunud Lia Lepikut. Et juba lillede juures olla, tuleb esile tõsta endist torontolast Helmi Hermani, kes külalisena esineb, küll ühe ainsa väikese „Orhideega", kuid mis on otse pärl.

Tiiu Kadak, tuntud oma eksootiliste lillemaalidega Lõuna-Aafrikast, on sisse elanud uude lillede miljöösse, kust vesivärvis töödeldud „Sinikellukad", „Ohakad", „Kirju liilia", „Võhumõõgad" ja „Protea". Need lilled iseenesest pole küll oma olemuselt nii lopsakad kui lilled Aafrika lõuna osas, kuid maalijale seab suuremad nõuded. Tiiu Kadak on akvarellis otse filigraanse täpsusega ja maaliliselt elavana need maalinud. Peatdes lillede juures mainiksin siinkohal Benita Vommi elavalt esile toodud „Krüsanteemid" õlis, ja Eric Pehapi segatehnikas „Väljapanek aias" Mehhikost, mis hõõguvalt värvikülluse, milles Pehap, see värvide meister, need meisterlikult maalinud.

Järgnevalt vaatleme esinejaid kataloogi järjekorras. Mai Järve on kahe õlimaaliga ja ka kahe maneeriga — abstraktne „Tunded" ja realistlik „Vaikeelu". Esimese juures vaataja ei saa just tunnetada tundeid ning teine, hästi maalitud, nõudnuks enam värskust koloriidis.

Kai Käärid on seekord sukeldunud Vana-Tallinna vaadete esitamisele, kasutades nähtavasti motiivina reproduktsioone. Need on mehaanilised ja esinevad joonistuslikud vead. Ka varemad kopeeritud motiivid pole temal õnnestunud. Hulga parem on Kai vabamaalinguis, kuigi seekord ta ei ületa temalt varem nähtut. „Tormi eel" ja „Selge vesi" on enam kääridlikud, kuid mitte nii vabad, kui varem nähtud.

Ka Leida Laanepi linnavaade „Vana linn Saksamaal" kannatab samade puuduste all, mis märgitud eelmise juures. „Lootuste rusudel" on märksa parem ja abstraktne „Põhjala" manab esile oma karguses pealkirjas antud meeleolu.

Eric Pehapi hõõguvat „Väljapanek aias" vaatlesime koos lillede maalijatega, kuigi see otse sinna gruppi ei kuulu motiivilt ega kompositsioonilt. Pehap maalib õhuliselt, tuues esile peent koloriidi nüansse ja valguse skaalat. Sellistena on tema „Kevad Torontos" ja sillerdav „Üks suvepäev" — vaadatuna rannast veekogule. See on erinev tavalisteest veemaalidest. Omapärast sümboolikat esitab „Mälestused möödunust", milles kunstnik iseloomustab kolme erilise pärjaga, lahkunuid kunstnikke Woitki, Roosmani ja Tammet, neid iseloomustades.

Joann Saarniidu nelja maali hulgas on kaks sumeri ainetel, neist „Mees ja tema maailm" on tema sumeri seerias üks maalilisemaid, kuna „Lõikusaeg" on liialt kokkusurutud. Teema nõudnuks enam avarust. „Kaljumaastik" on saarniidulik. Realistlik „Peetri kirik Torontos" on joonistuslikult korrektne, koloriit sünge (mitte müstiliselt) ning selge pole mõte kirikusse minejatega — rongkäiku meenutav inimhulk ning koloriidi süngus manab enam esile mõnda kaevandusse siirdujaid. „Leinav Linda" rüiu tehnikas vaip Saarniidu kavandatud ja Peetri koguduse naisringi valmistatud, on omapärane väljapanek maalide hulgas.

Ants Vomm on laiali valgunud, nagu ikka. Ta esitab skulptuuri — Paul Kerese pea (pronksi imitatsioon), suure futuristliku „Manala väravate taga", realistliku väikese portreemaali „Lapsepõlve sõber" ja samuti realistliku „Akt" ning karikatuurse kaks klouni „Jack ja Pepi". Iga töö on küllaltki küps. Eriti välja tõsta võiks „Manala väravate taga", mis suure maali kohta terviklik ja tasakaalus, tagasihoidliku värviskaala juures hästi mõjuv.

Benita Vommilt on kaks suurt õlimaali „Tuisu tants" ja „Paradiisis". Erinevad temaatikalt, koloriidilt, üks liikuvuslik, teine staatiline ning mõlemis kunstnik on läbimõeldult suutnud esitada oma kunstiküpset mina. Sama võiks lisada fantastilise „Lend igavikku", realistliku portree „Tiina" ja eespool juba mainitud „Krüsanteemide" puhul.

Kokkuvõttes on meeldiv kogeda selle grupi juures, et nad ei püüdle liialdatud abstraktsusele. Nende maaliline üldtoon on enamikul rahulik, iga töö omaette kõnelev.

R. A.

Veri on paksem kui vesi

Selles veendusid 16. okt. õhtul Sudbury's Sampo Halli täissaalis olevad vähesed eestlased — soomlastest kanadlaste hulka kadunult.

Tampere Mieskuoro Laulajat andsid sügavsisulise ja toonilt toreda Soome meeskoori muusikat, kuhu oli lisatud ka eestlase: A. Läte — „Pilvele" ja K. Türnpu — „Hakkame mehed minema..." mis küll kavalehel oli Ernesaksale omistatud...

Kontserdi lõppaktiks osutus Tampere ja Sudbury soome meeskooride ühine võimsalt kõlav: „Kuule, kuidas hääli helab..." meloodia, mis ammust saati oli Eestiski n.ö. koorilaulu raudvara hulka kuuluv, muidugi eestikeelsete sõnadega.

Esitatud palad kõlasid nüansirohkelt ja uskumata heas diktsioonis, mis näitab, et koor, olgu küll koosnev mitmelt ametalalt ja seltsk. tasemelt amatööridest, on oma 68 aasta kestuse jooksul suutnud anda oma liikmeile tüseda traditsiooni ja laulukooli.

Enamik laule kanti ette tagasihoidlikus ± romantilis-unelevas täämbris, kuid, kus tarvis: seal raksatas ka mehine äike, nagu seda Türnpu „Hakkame..." j.t. puhul.

Teatud rahvad esinevad oma erisuguse kalduvusega, kas hea bassi-, või tenorilauljate poolest. Tampere Mieskuoro kõik häälerühmad on tüseda häälematerjaliga ja nii võisid nad esitada ka kvartetis lüürilist tenorit, kui bass-baritoni sujuvalt.

Nii polnud kogu koori saatega tenorisoolol vähematki kiledust mis tikub paratamatu olema ka tunnustatud ooperilauljail.

Vahetati vastastiku tervitusi ja nendega kaasaskäivalt nägusaid lauastandarte koori ja Sudbury soome org-ide poolt.

Ülevaks tõusnud meeleolus tehti nüüd ruumi põrandal publikumi „isetegevuseks". Lauljad aga olid vabad, kuni esmap. kirikukontserdini Copper Cliffis.

A. M.

Lehekülg „MÄLETAN EMA" fotoalbumist. Pildil New Canadian Theatre'i lavastuses kaasamängivad eesti näitlejad: ees — Katrin (Leena Norheim), kelle mälestustele rajaneb näidendi sisu, tema õde Christine (Tiina Norheim). Tagareas — Trina (Tamara Norheim), onu Chris (Rein Andre), dr. Johnson (Alar Aedma) ning Jessie (Valli Sõrmulis).

„MÄLETAN EMA" TÄHISTAB UUS-KANADA TEATRI

15. a. lavategevuse hooaega

Kui 1962. a. asutati Crest Teatri patronaazhi all mitmetest erirahvaste näitlejaist koosnev New Canadian Theatre, siis valiti avanäidendiks John van Druten'i südamlik-lõbus immigrantide perekonnalugu „Mäletan ema". — Näidend on kirjutatud Kathryn Forbes'i „Ema pangaarve" põhjal ning on olnud ülimalt menukas laval, televisiooniseeriana ning kõrget tunnustust võitnud filmina.

Erakordne sündmus oli ühenduses „Mäletan ema" filmiga, kui Norra kuningas Haakon annetas Püha Olavi medali ema mängijale, Peggy Woodʼile.

New Canadian Theatre avaetendusena Crest teattris osutus „Mäletan ema" kauaks meeldejäävaks elamuseks ning sai erakordselt kiitva arvustuse osaliseks Toronto suurte päevalehtede poolt.

Nii ongi päris loomulik, et teater selle näidendi on uuesti kavva võtnud oma 15. hooaja tähistamiseks.

Endisest koosseisust on samad: näitejuht Rein Andre, ema osas edukalt esinenud ukraina näitlejanna Natalie Baums ning tuntud läti karakternäitleja Hugo Mikelsõns, kes esitab koomilise portreeloomingu.

Näitlejaid on suurearvulises koosseisus kaheksast erirahvusest, neist eestlasi peale näitejuhi, kes kaasa mängib ühes karakterrollis, veel Tamara Norheim koos tütarde Leena ja Tiinaga, Valli Sõrmulis ning Alar Aedma.

Leena Norheim'il on täita suur ja vastutusrikas, sügavalt tundeline Katrini osa, kelle mälestustele rajanebki kogu näidendi sisu.

Katrini mälestuste album paljude huvitavate portreedega muutub elavateks lavapiltideks vaatajate silme ees.

Isa ja ema, lapsed, tädid ja tädimehed, vanaonu ja veel rida teisi tegelasi — see on norralaste perekond siin mandril käesoleva sajandi algul. Perekond, kel mõneti puudulik keeleoskus ning vähe majanduslikke võimalusi, kuid selle eest külluses tublidust, ettevõtlikkust, kokkuhoidu ja ühtekuuluvust. — Hansonite perekonnalugudes on originaalset ja säravat huumori, sügavat inimlikkust, armastust ja õelust — kõuemürinat ja eredat päikest — palju vaatamiseks, kaasaelamiseks ja kojuviimiseks!

„Mäletan ema" esitatakse New Canadian Theatre'i poolt Mitmekultuuri Teatrifestivalil St. Lawrence Centre, Town Hall'is pühapäeval, 6. nov. kl. 7:00 õhtul.

Kanada maalid Euroopas ringreisil

(CANADIAN SCENE) — Kleinburgis, Ontarios, tehti Grupp Seitsme töödest valiknäitus ning saadeti see Euroopasse ringreisile. McMichael Canadian Collection'i kogust väljavalitud tööd on saanud sel suvel Euroopas kiitvate arvustuste osaliseks. Grupp Seitse moodustati seitsmest Kanada maastikumaalijast Torontos 1920-nendate aastate algul. Ringreisil viibival näitusel on Grupp Seitsme viimase elusoleva liikme A. J. Casson'i töö. Casson on 79-aastane ja elab Torontos. Lisatud on ka Tom Thomsoni tööd ehkki Thomson uppus 1917. aastal Algonquin pargis enne seda kui grupp ametlikult moodustati. Kuid Thomson töötas tihedalt koos gruppi kuuluvate kunstnikega ning teda võib pidada grupi liikmeks.

Näitus külastas Inglismaad, Shotimaad ja Lääne-Saksamaad enne kui see siirdus N. Liitu kus ringreisi kõrgpunkti moodustas kolme nädalane näitus Leningradis Hermitaazhi muuseumis. See oli esimene Kanada maalide näitus Hermitaazhis ning seda külastasid kolme nädala kestel umbes 150.000 inimest. Näitus esitati ka Pushkini muuseumis Moskvas juulis ning Kiievis augustis.

Ringreis toimus välisministeeriumi ja Ontario valitsuse toetusel.

Arvo Vabamäe ühemehe teater Ottawas

Meie ühemeheteater andis 11. oktoobril Ottawas etenduse, esitades deklamatsioone ja kuuldemänge.

Küsitledes teatri direktorit, näitejuhti, näialtjat ja lavatöölist Arvo Vabamäed selgus, et Ottawa reis õnnestus hästi. Kuulajaskond jäi esitatuga rahule, mida tõendasid tänu- ja kiidusõnad. Avaldati ka, et need, kes ei saanud tulla kaotasid palju.

Kuigi kohal oli ligi 50% sealsetest eestlastest oli kuulajaskond siiski väike. Aga sissetulek katab sõidukulud ja enamiku reklaamikuludest ja kuna muud ei loodetudgi siis kunstilise rahulolu kõrval ei ole ka majanduslikku pettumust ja Ottawa ning Hamiltoni etendused annavad põhjuse seile laadilise teatritöö jätkamiseks.

Kihlus on ju tegelikult vaid kahe inimese soovunelm temast hiljem saabuv kooselu, see on abieluranna-le jõudmiseks, mis peaks kestma kuni surm meid lahutab. Too soovunelm on muidugi kõige kaunim osa, kõige magusamad aastad poisi ja tüdruku elluastumis-aastail. Kõik näib nii loomulik, aus, igavese armastusega kokkuliimitud, nii et ainult rõõm ja õnn on järgnevate aastate toitjaks.

Arvo Mägi, kes on meie ajakirjanduse, teatri ja kirjanduse üks tugevamaid alustalasid oma suurejoonelise tööga, eriti kirjanikuna juba 1949 a. peale, on andnud oma näidendis „Kihlus" meie silmade ette aga elu, mis just ei kõnni nendel ülalmainitud ideaalidel. Isad, emad, äiad, ämmad pole ju maailmast kadunud. Raha räägib ikka — nüüd enam kui varem. Upsakus, tõusliklus, ihnsus, ahnus, armukadedus, kuldvasikate kummardamine kultuuri alal, mugavuse nautimine ilma et tööd pruugiks teha — kõik need on jäänud meie ühiskonda, miljöösse kui vähjad, milliseid ka kõige parem arst ei opereeri meie seesmistest tunnetustest ja tegelikest sammudest elus. Niisiis laupäeva õhtul 12. nov. näeme Eesti Rahvusteater Kanadas esitusel 6-ndal Rahvusvahelisel Teatrifestivalil ühe satiirilise elupildi täis armastust, raha ja kunsti, mille virr-varris on võimalik kõik lahendused. Näidendi lavastub Riina Reinik ja lavakujundus-kostüümid on Tiina Lipp'u poolt.

Aktiivseid noori

TIIU KASK

Tiiu Kask on aktiivne noor Rootsist, kes 9 korda on sõitnud üle Atlandi ja kavatseb nüüd jääda elama Torontosse.

Tiiu sündis Rootsis 22 aastat tagasi. Ta käis seal 6 aastat eesti algkoolis, lõpetas rootsi keskkooli ja õppis Stokholmi ülikoolis eesti-keelt ja sotsiaal-hoolekannet (hooldust laste eest). Tiiu valdab täielikult eesti-, rootsi- ja inglise-keelt.

Rootsis Tiiu hakkas varakult õppima rahvatantsu „Kassari" rahvatantsurühmas. Selle rühma koosseisus ta käis esinemas Toróntos ÜEP-72 ajal. Toronto ja eriti siinsed eesti noored meeldisid Tiiule sellisel määral, et järgmisel aastal ta tuli siia kavatsusega jääda Kanadasse pikemaks ajaks. Ta leidis siin enesele töökoha ja hakkas tantsima RR Kunglas.

1974. a. Tiiu läks siiski tagasi Rootsi, et lõpetada keskkool ja alustada õpinguid sealses ülikoolis. 1976. a. on Tiiu jälle „lennus" et elada kaasa Ülemaailmsetele Eesti Päevadele Baltimores.

Baltimorest Tiiu tuli Torontosse. Ta leidis siin enesele töökoha ja liitus Toronto Eesti Teatri tegelaskonnaga. Rein Andre lavastuses ta esines Toronto eestlaskonnale esimest korda 1977. a. kevadel, näidendis „Mees kelle käes on trumbid". See esinemine Tiiule ei olnud siiski esimene esinemine laval, sest ta oli õppinud näitekunsti Rootsis Agnes Lepp-Kaasiku teatrikursustel ja selle järele mängis mõned korrad Stokholmi Eesti Teatris.

Pärast möödunud teatrihooaja lõppu Tiiu sõitis veel kord üle Atlandi ja tagasi, et külastada oma vanemaid Rootsis. Sellelt reisilt ta jõudis alles hiljuti tagasi. Praegu ta töötab ja pärast jõulupühi kavatseb hakata õppima keeli Toronto ülikoolis.

Olles lähedalt kokku puutunud eesti noortega Stokholmis ja Torontos ,Tiiu märkis, et eesti noortel siin ja seal on palju ühist. Nad on aktiivsed ja väga tegevad. Stokholmi eesti noored korraldavad omavahelisi koosviibimisi, kirjanduse- ja luuleõhtuid, kuhu kutsuti esinema kirjanikke ja luuletajaid. Noortel on oma laulukoor ja ühised kohviõhtud. Sama teevad eesti noored Torontos, kuid siin on noorte tegevus kuidagi hoogsam, elujõulisem ja tugevam. Noored on siin üksteise suhtes väga sõbralikud,abivalmis, uljad ja eluröömsad .Siin ei ole tunnetust, et eesti ühiskond väljaspool kodumaad võiks kunagi hääbuda. Toronto on just kui väliseestlaste tugevaim kants ja pealinn. Siin on ilus elada.

15-dal oktoobril avaneb näitus

„IGAMEHE PÄRAND

— Kanada Odüsseia"

Uus püsiv Riiklik Inimsoo Muuseumi näitus, Ottawas

„Igamehe pärand — kanada Odüsseia" näitusega, Riiklik Inimsoo Muuseum on leidnud omapärase ja virgutava viisi kanada rahvakultuuri demonstreerimiseks, seletamiseks ning alal hoidmiseks.

Näitus jutustab „Igamehest", noormehest kes asub eluteele lootes maailmas edu saavutada.

See inimese tüüp, kuigi fiktiivne, esindab neid mitmeid kanadalasi, minevikust kui ka olevikust, kes jätsid maha nii kodu kui isamaa et Kanadas uut elu alustada.

„Igamehega" elame kaasa tema raskuste ja takistuste, kuid ka saavutuste ja tema elu rõõmudele. Külastame minevikku, olevikku, kui ka tema elu erinevaid ajajärke.

Tervet näitust läbistab sõnum et traditsioon on hinnatud muutumatus inimsajades, olgü ta järeltulevaile põlvedele edasi antud või äris ostetud.

„Igamehe" loo avaldumine jätkub meie kõikide elus — meie oleme selle loo koostajad.

Tutvuge Kanada rikka rahvateadusega külastades näitust „Igamehe" pärand — Kanada Odüsseia".

KANADA RIIKLIKUD MUUSEUMID
RIIKLIK INIMSOO MUUSEUM

Hon. Norman Cafik, Minister of State Multiculturalism
L'hon. Norman Cafik, Ministre d'Etat Multiculturalisme

Mitmekultuurilisus

— Ühtsus mitmekesisuses

MALE

Maleturniir Erich Kalmari mälestuseks 6. novembril

Toronto Eesti Maleklubi korraldab 6. nov. kell 2 p.l. Toronto Eesti Majes Erich Kalmari nimelise maleturniiri. Turniir toimub Kalmari sünnipäeval.

Kalmar sündis 6. nov. 1916 Võrumaal ja suri 1. jaan. 1973 Torontos. Teda tunti kui üht tugevat maletajat ja energilist organiseerijat. Tema innuka ja väsimatu töö viljaks oli tuntud ja kõrge tasemega Eesti Maleklubi Torontos. Kakskümmend aastat oli meie maleklubi üks edukas ja elujõuline ühing.

Kuid Toronto eesti maletajad on jäänud puhkama möödunud aegadel võidetud loorberitele. Puuduvad uustulnukad ja paistab et meie malehuvilised ei julge enam avalikult maleлaua taga istet võtta, et teiste oma sugustega jõudu katsuda.

Toronto Eesti Maleklubi palub kõiki malehuvilisi tulla E. Kalmari austamiseks korraldatavale malevõistlusele. Mängud kestavad 15 minutit ja toimuvad kuues voorus. Sarnane maleturniir annab igale malehuvilisele võimaluse jõudu katsumiseks teistega vaatamata mängija võimetele. Kutsutud on ka need kes tegelevad malemängimise mahajätmisega, sest eeloley turniir annab nendele võimaluse seda mõtet määramata aja peale edasi lükata. Maletajatel palutakse oma malendid ja malekella kaasa võtta.

Osavõtjate ja külaliste kogunemine toimub Eesti Seltsi saalis ja kõik on teretulnud.

Aeg

Muskoka Loppet 1978

Ontario maastikusuusatamise suuräritus „Muskoka Loppet" toimub üheksandat korda tuleva aasta 8. jaanuaril Huntsville lähedal. Võistlused toimuvad mitmes klassis 30 km. ja 10 km. rajal. Lähem informatsioon ja registreerimine: Muskoka Winter Association, Box 1239, Huntsville.

SPORT

Eestlased Ontario meistrivõistlustel

Guelphi lähedal toimunud 1977. a. Ontario meistrivõistlustest orienteerumises võttis 400 võistleja hulgas osa ka kuus eestlast. Külalistena oli võistlejaid tulnud veel Rootsist, Ameerikast ja Quebec'ist.

Laupäevane individuaalvõistlus toimus ilusa ilmaga ja ajad olid võrdlemisi kiired.

Kõik eestlased lõpetasid ja kaks neist tuli medalitele: Alar Ruutopõld H17—19 klassis teiseks ja Theo Vellend H50A klassis kolmandaks. Teistest eestlastest tuli Tia Ruutopõld D17—19 klassis 4-ks, Mall Peepre-Bishop D20A klassis 9-ndaks, Edgar Marten H50A klassis 6-ks ja Paul Toomsalu samas klassis 8-ks. Viimane sai neljanda ja viienda kontrolli vahel ühe talu õuel kurja koera käest hammustada ja pidi palju pikemat teed ümber soo minema.

TALLINNA PAVILJONI LÄBIKÄIK ÜLE 42.000 dollari

Karavanipidustuse Tallinna paviljoni toimkonna koosolekul esitatud aruandest selgus, et eelmise aasta Karavanist osavõtt oli õnnestunud ja eestlaste püüdlusi vääristati kolmanda kohaga.

Üldine läbikäik oli $42.054,09, kus suuremaiks sissetuleku postideks olid baar ($16.627,68), passide müük ($11.814,00) ja toidumüük ($10.271,-24). Kulude poolel olid suuremad väljaminekud baarile ostetud joogid ($9.420,17), passide ost ($9.350,00), toiduained ($7.887,20), kava ($4.096,37), reklaam ja kavaraamatu trükkimine ($3.676,61) ja Eesti Maja üür ($2.930,79). Aruande koostamise ajal näidatakse $951.90 suurust puhastulu, mis on vajalik järgmise organiseerimiseks.

Kauakestvad mõttevahetused toimusid seoses tuleval aastal korraldatava Karavanipidustusest osavõtuga. Tallinna paviljon on sattunud kahe eesti suurürituse „hõlmade" vahele nii, et tegelikult jääb neli eestlastele osavõttu võimaldavat päeva. Kolm esimest on seotud „Killamängudest" osavõtuga ja järgmine nädalalõpp Suviharjapidustusega Seedriorul. See olukord tekitab korraldajaile tõsiseid majanduslikke probleeme, kuna eestlased on seni peamiselt olnud ise oma paviljoni suuremad toetajad Lõpuks leiti siiski, et osavõtt 1978. a. toimuvast juubelikaravanist on tähtis ja seda tuleb veelgi paremini korraldada. Nii et Tallinn '78 paviljon läheb vastu juubelikaravanile raske tundega kokkusattumuste tõttu eesti suurüritustega. Kuna see viib alla igaaastased tulupostid, mis on seotud baari ja toidu läbimüügiga, samuti tekitab ettenägemata probleeme tiheda kava suhtes, põhjustab abiliste leidmisel raskust, siis soovida, et Tallinn '78 veelgi paremaks ja uhkemaks teha, paremat kava pakkuda tuleb müüa rohkem passe, tuleb muretseda rohkem toetajaliikmeid, tuleb kutsuda eestlasi üles igati kaasa aitama, et üritus võiks õnnestuda. Karavan algab tuleval aastal reedel, 23. juunil ja lõpeb 1. juulil.

Pikema ja üksikasjaliku väliskujunduse ja sisulise idee esitas A. Raudsepp, kes oli kogu Tallinna paviljoni sidunud Kalevipoja motiiviga.

Toimkonna kohal olevad liikmed nõustusid edasi töötama kusjuures Tõnu Tõsine valiti paviljonitoimkonna uueks mänadzheriks ja Kalju Jõgi tuleva aasta linnapeaks.

Eksitus nimega

pildiallkirjas on juhtunud eelmises numbris lk. 4. Balti Naiste Nõukogu juhatusse kuulub I. Künnapuu (eesti).

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 29. okt. kell 7 õhtul VÄLISMISJONI ÕHTU, Rootsi-Eesti laulu-sõna poimik: Ingrid ja Evert Söderholm, Marika Krabi, Elof Ahlberg, Vilma Krabi j.t. Jutlustab misjonär E. Molin.

Pühapäeval, 30. okt. kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Lauluettekandeid. Jutlustab G. Pitka.

„USUSÕNUM" RAADIOJUMALATEENISTUSED
iga pühapäeva hommikul kella 9.30 —10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema pühapäeval, 30. oktoobril: „Jumala pääste plaan inimesele".

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäevail, 30. oktoobril kell 5 p.l. USUPUHASTUSE JUMALATEENISTUS. Jutlustab külalisena õp. A. Taul. Samal ajal pühapäevakool.

Pühapäeval, 6. nov. kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL. Järgneb naisringi bazaar.

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 30. oktoobril USUPUHASTUSPÜHA JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Pühapäeval, 6. novembril JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS kell 1 päeval. Jumalateenistuse peab õp. Andres Taul.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto.
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough.

USUPUHASTUSPÜHA JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 30. okt. kell 1.30. Ühtlasi on see leerialguse jumalateenistus, millest leerinoortel osavõtt vajalik.

KOGUDUSE 25. AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 6. nov. kell 3 p.l. jutlustab koguduse asutaja õpetaja J. Teras Chicagost ja teenivad teised külalisõpetajad. Laulab pr. Estra Toompuu. Hiljem on kiriku saalis koosviibimine einelauaga.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 30. oktoobril kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad H. Sepp ja jutl. E. Saraoja. Laulab segakoor.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941.4309
RR 5, Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 6. nov. kell 11 hom. JUMALATEENISTUS „Eesti Kodu" saalis, 50 Old Kingston Rd., (Kingston Rd. ja Morningside). Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raag'i juhatusel. Laululehed.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8 telefon 483-4103

USUPUHASTUSPÜHA jumalateenistus pühapäeval, 30. oktoobril kell 11 hommikul. Laulab Cantate Domino Charles Kipperi juhatusel.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

NÄITEMÜÜK 6. novembril pärast hommikust jumalateenistust.

Pühapäeval, 6. novembril kell 6 õhtul NOORTEKOOR LOOTUS'e ja VAIMULIK ORKESTRI KONTSERT kirikus.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 hommikul. Teenib õp. S. Otto. Samal ajal ingliskeelne pühapäevakool.

NÄITEMÜÜGI KORJAJAD — 30. okt. on viimane tähtpäev korjandusleh tede tagastamiseks!

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 30. oktoobril kell 10.15 hom. PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 hommikul USUPUHASTUSPÜHA JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Rajd. Kvartett.

Kell 6 õ. NOORTE TUNNISTUSTE ÕHTU. Noorte koor.

MILVY KAJASTE

sjnd. 25. augustil 1932 Tallinnas
surn. 22. okt. 1977 Hamiltonis

sügavas leinas

EMA
ABIKAASA
LAPSED

VAIKSELT LAHKUS MEIE UNUSTAMATA ARMAS
ISA, ONU JA SUGULANE

MIHKEL RAEDLA

sünd. 20. aprillil 1884 Võrumaal
surnu. 16. okt. 1977 Torontos

sügavas leinas

TÜTAR
õepoeg GOTTFRIED REDI perega
SUGULASED Rootsis ja Eestis

Muld ei mälestust
matta jõua.

ARMAST

VIDRIK TROON'I

sündinud 20. nov. 1895
surnud 5. okt. 1977, Stokholmis

mälestavad leinas

HILJA ja HARALD TAMM perekonnaga

Lugupeetud ja armast klubi liiget

MIHKEL RAEDLA'T

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

Armast sõpra endist Pärnu maksuameti juhatajat

MIHKEL RAEDLA'T

mälestavad kurbuses

AINO ja KRISTJAN KANGRO
LYDIA KÖÖP

Sügav kaastunne Heli Peterson'ile tema isa

MIHKEL RAEDLA

surma puhul

VELLO LEPP

Armast sõpra

ALMA POOLA'T

mälestavad sügavas kurbuses

RAOUL ja HELGA
JAAK ja MARTA
JUHAN

Armast unustamata sugulast

LIISA KÄER'I

mälestab leinas
KARL MÖLLER perega Royal Beach'is

Eesti arst valvekorras
29. ja 30. oktoobril
Dr. R. Vanaselja 921-7777

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

KORTERID

Müüa
KORTER 2 MAGAMISTOAGA
980 Broadview Ave. Informatsiooniks helistada tel. **461-9958**

„Eesti Kodu"
1. MAGAMISTOAGA KORTER
välja üürida. Kirjad s.l.t. „Korter" või tel. 694-6014

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Palume „Meie Elu" lugejaid saata kaasmaalaste aadresse proovinumbrite saatmiseks.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

MITMESUGUST

SOODNE KAASASÕIDU VÕIMALUS TORONTO EESTI SEGAKOORI BUSSIDEGA CHICAGOSSE.

Väljumine reedel, 4. nov. kell 9 õ. Toronto Eesti Maja juures. Tagasisõit Chicagost pühapäeva hommikul, 6. nov. Helistada pr. Endla Meriorg õhtuti 7—9, tel. 449-3106.

KAALU PROBLEEMID?
Garanteeritud kaalu kaotamise programm. Tel. 245-6012

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SÕHVAPATJU, PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St., 319 Danforth Ave., 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus ..... 858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.

SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

Südamlik kaastunne Mati'le ja Toomas'ele nende isa

ARKADI MERILO

surma puhul

HILJA, HARALD, JUDY, HEIKI ja ALLAN TAMM

TULEMAS LÕUNA-ONTARIO NOORTE NÕUPÄEVAD

Neljapäeva, 6. okt. õhtul leidis aset Kitcheneris Valhalla Inn'i ruumes Lõuna-Ontario E. Üliõpilaste Koondise liikmete erakorraline kokkutulek, kus arutusel oli mitmesuguseid küsimusi nagu Killamängud 1978, Montreali noorte sümpoosionist 22/23. okt. osavõtmine ja ka L. O. Noorte Nõupäevade korraldamine eeloleva aasta alguses.

Killapäevade kohta andis informatsiooni E. Liit Kanadas esimees Robert Kreem. Ta andis ka ülevaate möödunud mai kuul Tre[...] [...]lis toimunud juhtide semir[...] [...]vatsetavaist järel-seminarides[...], n.n. mini-Trentidest. Kohapealt võtsid Trenti seminarist osa Enn Glaaser ja Linda Kägu (Kitchener) ning Katrin Roman (Guelph-Toronto). Leiti vajalik olevat saata Montreali sümpoosionile vähemalt paar oma esindajat, et näha-kuulda mis seal toimub ning ka kasutada sealseid kogemusi oma organiseerimistöös.

Kõige olulisema punktina oli aga arutusel L. O. Noorte Nõupäevade korraldamine. See asendaks või täiendaks senini tavaks olnud iga-aastaseid eesti üliõpilaspidusi mis on leidnud aset Seedriorul. Otsustati selle ettevalmistamiseks astuda ühendusse noortega tegelevate organisatsioonidega Hamiltonis kui ka eesti üliõpilastega teistes L. O. ülikoolides (Brock St. Catharinesis, Western Ontario Londonis). Praeguse tuumiku moodustavad üliõpilased kolmest ülikoolist: Wilfrid Laurier, Waterloo ja Guelph.

Teemad pole veel selgunud, kuid peapõhimõtteks on, et kõik oleks noorte eneste otsustada ja juhtida. Kohana arvati sobivaks mõni vähem hotel või motel kuski Hamiltoni läheduses, millega kogu tegevus oleks koondatud ja leiduks võimalusi ka isiklikult omavahel tutvunemiseks ning mõtete vahetamiseks. Teise variandina oli kõne all ainult Torontos kavatsusel olevast samasugusest kokkutulekust märtsi algul osa võtta, kuid seda ei pooldatud. Toronto nõupäevad võivad kujuneda suuremaks kui see oleks optimaalne ning jääb vähe võimalusi, et ka iga osavõtja saaks sõna võtta ja oma mõtteid avaldada. Sellel põhjusel jäädigi omaette nõupäevade korraldamise juurde.

Korraldav toimkond, kuhu tahetakse ka esindajaid teistest keskustest on alles moodustamisel, kuid ajutiselt on aadress: L. O. Eesti Üliõpilaste Koondis, c/o Peter Agur, 3289 King St. E., Kitchener, Ont. telefon (519) 893-0757. E.L.K. on lubanud ettevõtet rahaliselt toetada ja Koondisel on mõningaid oma summaseid eelmiste aastate ülejäägidest. Koondis on E.L.K. liige.

Kokkutulekust võttis osa 12 liiget. Valhalla kokkutulekust võtsid osa ka Ene Rebane Seedrioru juhatuse esindajana ja E.L.K. juhatuse liige prof. K. Aun, Kitcheneri E. Seltsi esimees oli kutsutud kuid ei saanud tulla.

Koondis (või Ühing, nime küsimus on veel lahtine, on varem kasutatud ka „Selts“) on üliõpilaste organisatsioon, kuid Nõupäevadele tahetaks ka kohalikke nooremaid ülikooli lõpetanuid kui ka vanemaid keskkooli õpilasi kaasa tõmmata. Nimetus Nõupäevad valiti „Seminari“ asemel kuna rõhk oleks noorte oma isetegevusel, nii ettekannete, arutluste kui ka omavahel tutvunemise kujul.

Alfons Pajuste 70 aastane

Torontos tähistab 28. oktoobril oma 70-aastast sünnipäeva Alfons Pajuste. Juubilar sündis Ruilas, Harjumaal viinameistri pojana. Ilmselt on isa elukutse ja sünnikuu — viinakuu — juubilari elukutset mõjutanud, sest ta on viinakaubandusega rohkesti tegutsenud. Juba noorena, meie Vabariigi kahekümnendate aastate keskpaigu, alustas Pajuste tegevust veini- ja delikatessiäri alal, ning Vabariigi lõppaastal juhtides kodumaa suuremat ettevõtet sel alal.

Põgenikuna Rootsis polnud juubilari käed rüppes — ta asutas peatselt plastikatööstuse — Polobak, mis kujunes suurimaks sel alal Rootsis.

Vaatamata edule Rootsis, polnud juubilar rahul sealse eluga ja siirdus Kanadasse möödunud aastakümne keskpaigu. Ka Kanadas polnud juubilari käed rüppes. Pea asutas ta siin samanimelise plastikatööstuse ja selle ettevõtte edu ei jäänud tulemata. Kui Pajustel avanes soodne võimalus oma ettevõtte müümiseks mõne aasta eest, siis ei jätnud ta seda kasutamata.

Juubilari asendamatuks teeneks Torontos tuleks lugeda tema ennastsalgavat tegevust seltskondlikul alal. Tema algatusel ja juhtimisel on Torontos Eesti Majandusklubi üle kümne aasta edukalt tegutsenud, kus juubilar on olnud presidendiks.

Kuigi juubilar on tulihingeline eramajanduse pooldaja, ei tähenda see, et tema sõpruskonda ei kuulu teisitimõtlejaid.

Tema kaunis kodu King'is on olnud avatud paljudele kaasmaalastele, kus juubilari ja tema abikaasa Julia külalislahkusel pole piire.

Pajuste suurearvuline sõprade pere siin ja üle maailma soovivad sellele energilisele mehele parimat tema juubelipäevaks.

N. K.

Vello Hubeli loeng eesti kodust

Vello Hubel vaatleb meie ainulaadsust ning omapära eestlastena ja pagulastena, mis omakorda on aluseks siinse eesti kodu omapärale ja vaimsele palele. Loeng toimub neljapäeval, 3. novembril, kell 8 õhtul Eesti Majas Eesti Liit Kanadat, Toronto Eesti Seltsi ja Eesti Maja Torontos ühisel korraldusel.

Järgmine loeng sarjast „Eestlase kodu“ on arhitekt Henno Sillastelt, mis käsitab meie kodu keskkonda ja sisustust.

LEINATEATEID

LEONID PREES LEITI SURNULT

Nagu hilinenult teatavaks saab, leiti oma elukohas Saksamaal, Monheimis põrandalt surnud omaaegne 4221 Vahikompanii ülem kapten Leonid Prees, sündinud Paides 8. dets. 1920. Surm oli järgnenud südameinfarkti tagajärjel. Surm tuli ajal, millal tema abikaasa viibis haiglas. Kadunu oli Venemaal sõjavangis, kust pääses hiljem sakslasena Preisbergi nime all. Astus 4221 Vahikompaniisse, kus seegamööda tõusis teenistusastmes kapteni kraadini, saades sama kompanii ülemaks 1957. aastal. Ta püsis selles ametkohal kuni 1964. aastani, millal siirdus omal soovil Leverkuseni „Bayerwerki“ Agfa osakonna filmide katsetamise alale. Teda jäi omaksetest leinama sakslannast abikaasa ja esimesest abielust tütar.

☆

Homburgis, Saarimaa ülikooli haigla sisehaiguste osakonnas suri 29. juunil Johannes Turro, sünd. 19. okt. 1924 Narvas. Kadunu võttis osa viimasest sõjast, kus sai jalast haavata. Ta töötas alates 1947. aastast kuni 1968 aastani vahikompaniis 4221, misjärele kompanii likvideeriti ja liideti poola kompaniiga Pirmasensis 4104. Kadunu töötas nimetatud kompaniis ohvitserina. Teda jäi leinama sakslannast abikaasa.

Lorchis suri 18. augustil Helene Aasjärv, sünd. 1894 Tallinnas.

☆

VALTER PIIBER SURNUD

Kodumaalt saabunud teatel on seal surnud tuntud jalgpallimängija Valter Piiber. Tema vanem vend Constantin Piiber elab USA-s ja püüdis kuus korda saada oma vennale külastusluba. Valter Piiber mängis neli korda Eesti rahvusmeeskonnas.

KAS VABAÕHUETENDUS KILLAMÄNGUDELE?

1978. a. ette nähtud Killamängude kavandamiseks toimus töökoosolek Eesti Majas möödunud kesknädalal. Kohal viibisid peale ELK esimehe Robrt Kreemi näitlejad Riina Reinik ja Rudolf Lipp, Eesti Maja esimees Nikolai Valge ja abiesimees Alfred Sepa ning mitmete maakondade esindajad. Näitlejad olid kutsutud koosolekule selleks, et otsustada õhtuse kava korraldamist.

Robert Kreem teatas, et temal on olnud läbirääkimisi Rudolf Lipuga õhtuse vabaõhu etenduse osas ning Toomas Metsala'ga pealelõunase rahvatantsu ettekande osas. Toomas Metsala olevat andnud ka oma nõusoleku tingimusel, et keegi teadlik isik, näiteks Asta Willmann, kirjutaks kohase käsikirja. Samuti on soov kasutada Estonia orkestit õhtupoolse aktuse ajal.

Robert Kreem teatas ka, et ta on kirjutanud hr. Norvel'ile, Rootsis, et ta tuleks ja kõneleks aktuse ajal järgmiste Eesti Päevade korraldamisesti Rootsis

Rudolf Lipp oma sõnavõtus mainis, et pealelõunase kava lõpul peaks kindlasti tähistama võidupüha, ja seda sobivalt soliidsel kujul. Õhtul, pimeda tulekul, võiks tulla kaks lavastust. Üks oleks „Kõrboja peremees“, mis oleks ühtlasi ka Tammsaare 100 a. sünnipäeva tähistamiseks. Teise lavastusena võiks kõne alla tulla Visnapuu „Otepää all“, mis nõuab suuri masse ja mitmekordselt suuremat kulu.

Riina Reinik mainis, et vabaõhu lavastus toob kokku rahvast, kuna paljad killamängud ei meelita publikut.

Siegfried Preem kinnitas sedasama ja soovitas tingimata „Kõrboja peremees“ lavale tuua. Ka avaldas ta kartust, et see päev on liialt üle koormatud: õhtul vabaõhuetendus, enne seda aktus, enne seda rahvatantsu esinemised, millal siis need maakondlikud killamängud toimuvad? Võibolla võiks killamängude nimi üldse välja jätta ja seda päeva rohkem Võidupühana pidada.

Ka killamängude nimele ei ole senini päris otsest seletust antud. On väga tõenäolik, et killamängude nimi pärineb ajast, mil killavoorid mõisnike viinavaatidega sõitsid Peterburgi suunas. Kavalad Eesti talumehed puurisid aga teel viinavaatidesse väikesed augud sisse, millised hiljem ilusasti täideti, ja siis paraja auru all läks lahti köie- ja sõrmeveoks, käesurumiseks, jalaväänamiseks ja muukski. Kas pole killamängude nimetus hoopis sealt?

Robert Kreem vastas, et Killamängude nimetus on kindlasti Eesti muinasajast, kuid jäi täpsema selgituseta võlgu.

Robert Kreem soovis kindlasti vabaõhu lavastust ja just seda mitmekordselt kallimat lavastust „Otepää all“. Ta avaldas lootust, et ehk saab selleks toetust Wintariolt.

Nikolai Valge küsis Robert Kreemilt, et mis asjad need Killamängud on? Ütles, et sooviks kuulda vaid paar näidet.

Robert Kreem vastas, et ükskõik mida me seal teeme, ongi Killamängud. Ta lausus ka, et Killamängudeks on igal maakonnal oma maaalal aeg hommiku kella 10-st kuni kella 2-ni p.l.

Siegfried Preem arvas, et selleks ajaks on vaid väga vähe rahvast kohal ja vaevalt keegi sel ajal midagi ette kandma hakkab, pealegi veel vaid oma maaalal.

Alfred Sepa ütles, et varasemate kogemuste kohaselt peaks selliseks ettevõtteks olema alguskapitali umbes 2000 dollarit. Kust tuleb see raha ja kust tulevad need töömehed, kes teevad vajalised ettevalmistustööd.

Rudolf Lipp arvas, et vabaõhu lavastus võib minna kulukaks ja võib kogu tähelepanu tõmmata Killamängudelt. Majanduslikult oleks kõige odavam ja killamängud jääksid kõige rohkem domineerima, kui õhtuse lavastuse asemel esitada ainult killamänge, mille ainestiku võiks ehk kirjutada Asta Willmann. Rudolf Lipp oli nõus seda lavale seadma, kuid üksikud maakonnad peavad oma osad ise selgeks õppima.

Ringküsitlemisel selgus, et enamus maakondlikke esindajaid olid selle viimase mooduse poolt, kuigi koosoleku kestel olid mitmed avaldanud arvamist, et killamängud, ükskõik mis kujul, ei meelita rahvast kohale.

Siegfried Preem soovitas kaasa tõmmata rohkelt organisatsioone ja ka selgitada, kes maksaks puudujäägi, kui seda peaks tekkima.

Robert Kreem ütles, et kutsub kaasa vaid neid organisatsioone, keda tal otseselt läheb vaja: Naisseltsi toitlustamiseks, Estonia Orkestri aktuseks ja rahvatantsijad pealelõunaseks kavaks.

Siegfried Preem arvas, et võidutule süütamiseks peaks kindlasti sinna kutsuma Toronto Eesti Võitlejate Ühing, kuna võidupühaga tähistatakse Võnnu lahingut, võitu Landeswehri üle. Selles olid otsuselt ja otsustavalt seotud meie sõjamehed ja võidutuld on sel päeval alati kandnud meie sõjaväelased. See püha oli meie teine riigipüha Vabariigi aastapäeva kõrval ja seda pühitseti alati väärikalt.

Robert Kreem ei olnud T.E.V.Ü.'st huvitatud, lausudes, et kui läheb pimedaks, eks siis maavanemad ise tule tõrvikutega ja süüta siis suurema tule, mille peale Siegfried Preem lausus, et eks sellest tule siis lõkkevõi jaanituli, aga kindlasti mitte võidutuli.

Seedrioru loterii

Järjekordne Seedrioru loterii loosiminie peeti Kitcheneri Eesti Seltsi sügispeol Seedriorul, laupäeval, 15. oktoobril s.a.

Võitjateks osutusid järgmiste loositähtede omanikud:

1. võit $50 sularahas — loos #745; 2. võit, kristall-vaas, loos #698, ja 3. võit, fotoalbum, loos #720.

Võitude kättesaamiseks palutakse pöörduda Seedrioru juhatuse laekuri poole aadressil: Harry Pärkma, 10 MacDonald Avenue, Hamilton, Ontario, L8P 4N5, telefon (416) 522-5562.

Seedrioru juhatus

Filatelistide Seltsi

kokkutulek toimub neljap., 3. nov. Eesti Majas klassiruumis nr. 10 algusega kl. 7.30 õ. Kuna see on ühtlasi Seltsi aastapeakoosolek, palutakse kõiki liikmeid osa võtta.

Teri ja tungalteri

Oli kord aeg, mil inimesed olid targemad kui masinad.

Öeldakse, et inimene on oma teadmiste tipul viiekümne aastaselt. See on aeg, millal tema kodus enam kedagi pole, kellel lasta oma teadmistest osa saada.

☆

Miks inimesed, kes traditsioonide nimel hoiavad kramplikult kinni tollide, miilide, naelte ja bushelite kasutamisest meetrimõõdustiku asemel, ei nõua hiire rasva, kurjasilma õli, juudasita ja hundi kõrvavaigu tarvitamist penitsilliini asemel kui neid tõbi vaevab!

☆

Kus häda kõige suurem, seal abi kõige ligem, kehtib tänapäeval sama reeglipäraselt kui vanasti. Vahe on ainult abistamise iseloomus. Kui vanasti näiteks, nähti kedagi uppumisohus rabelemas kümne meetri kaugusel sadamasillast, siis visati talle üheksa meetri pikkune päästenöör ja ergutati hädalist omal jõul köie otsani jõudma. Tänapäeva härdameelne ilmaparandaja aga viskab samas olukorras uppujale kahekümne meetri pikkuse köie ja niipea kui see on jõudnud köie kindlasti oma pihku saada, laseb abistaja omapoolse otsa maha langeda, et tõtata mõnda teist heategu korda saatma.

☆

Kui õnne saaks mõõta kaaluga, näeks nii mõnedki selleks ajaks, kui hõbepulmad käes, et nad on saanud kaks korda nii palju, kui nad ihaldanud.

☆

Meest on võimalik panna uskuma, naist saab veenata, kuid mis tuleb peale hakata ühe teistmelisega?

Eelarvamusi ja erapoolikust ei saa meie eneses kunagi olematuks teha, küll aga saame me neid valitseda.

☆

Noppinud PEDESTRI JAAN

KUHU MINNA?

☆ Pühap., 23.—30. okt. Eesti Kunstnike Koondise XXII aastanäitus Peetri kiriku näitustesaales.

☆ Neljap., 27. okt. prof. Tõnu Parmingu loeng Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.

☆ Neljap., 27. okt. Aiandusklubi loeng Eesti Majas algusega kl. 8 õ.

☆ Reedel, 28., laup., 29. ja pühap., 30. okt. Joann Saarniidu kunstinäitus Eesti Majas.

☆ Reedel, 28. okt. EKN 25. aastapäeva pidulik koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 8 õ.

☆ Laup., 29. okt.—12. nov. „Estonian Showcase“ Scarboro Civic Centre'is.

☆ Laup., 29. okt. Välismisjoni õhtu Stone Church, 45 Davenport Rd. algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 30. okt. Eesti Invaliide Toetava Naisringi moenäitus algusega kl. 3 p.l. Eesti Majas.

☆ Esmasp., 31. okt. valguspildid Lõuna-Ameerikast Baptisti kirikus algusega kl. 7.30 õ.

☆ Neljap., 3. nov. Vello Hubel'i loeng Eesti Majas algusega kl. 8 õ.

☆ Laup., 5. ja 6. nov. Kai Käärid'i kunstinäitus Eesti Majas.

☆ Pühap., 6. nov. Mulkide seltskondlik koosviibimine Tartu College'is algusega kl. 3 p.

☆ Pühap., 6. nov. E.S.S. Kalev'i aasta-peakoosolek algusega kl. 4 p.l. Eesti Majas.

☆ Pühap., 6. nov. sügis-kontsert Peetri kirikus algusega kl. 6 õ.

☆ Pühap., 6. nov. New Canadian Theatre esitab „Mäletan ema“ („I Remember Mama“) St. Lawrence Art Centre Town Hall'is algusega kl. 7 õ.

☆ Laup., 12. nov „Kadri-Mardi trall“ Põhjala Tütarde korraldusel Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Laup., 12. nov. Eesti Rahvusteater esitab St. Lawrence teatri Town Hallis Arvo Mägi komöödia „Kihlus“ algusega kl. 8 õ.

☆ Pühap., 13. nov. Eesti Kunstide Keskuse „Eesti rahvarõiva päev“ Tartu College'is algusega kl. 3 p.

☆ Reedel, 18. nov. Eesti Etnograafilise Ringi „Rahvusliku kunsti õhtu“ Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

☆ Laup., 19. nov. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 20. nov. Õnne Laikve kontsert Congregation Hall'is, 175 St. Claire Ave. W., algusega kl. 2.30 p.

E. Naberi veste

ÄMMADE PÄEVAKS

(Kehtestatud Ühendriikide senati poolt)

Mis on õieti kuritegevuse põhjustajaks, selle üle on palju vaieldud. Ühed ütlevad, et sündimine vildaka pealuuga, teised, et elamine kuritegude miljöös.

Ants Põtsu pealuud ei saanud küll keegi vildakaks pidada. Oma paksuse tõttu see õieti ei saanudki vildakaks minna. Aga elas ta küll kuritegelikus miljöös, sest vaevalt saab elamist koos ämmaga teisiti kvalifitseerida.

Värvis Ants seinad siniseks — ei kõlvanud see ämma meelest kuhugi, käskis värvida roheliseks. Värvis Ants seinad roheliseks — ämm minestas, oli rohelise vastu allergiline! Kuhu aga mindi, ämm ikka esimesena autos. Nii kui Ants katsus naisega omaette välja minna, jäi ämm raskesti haigeks — hakkas lausa surema.

Mõni ime, et Antsu peas hakkasid arenema kurjad mõtted — kuidas ämmast lahti saada. Igasugused katsed teda majast eemaldada seaduslikul teel ebaõnnestusid. Jäi üle vaid üks tee, ultima ratio ehk — surm.

Nii juurdus mõrva mõte Antsu pähe, ja ta hakkas uurima võimalusi ning mooduseid, kuidas sooritada üks niinimetatud perfektne roim. Luges vastavat kirjandust, uuris teadust. Ants ju õieti ei soovinud mõrva kui niisugust, vaid ainult tagajärge — ämma kadu. Küsimus seisnes siis selles, kuidas saada lahti ämmast, see on täita oma soov, ilma et seadus nende kahe nähte — Antsu soovi ja ämma kadumise vahel sidet leiaks.

Ants hakkas katsetama mitmesuguste trikkidega. Saatis ämma õhtuti apteeki rohtu tooma — pimedaile kuritegevusest pakatavaile tänavaile, lootuses et mõni röövel teeb ämma vagaks. Aga juhtus vastupidi — ämm lõi röövli maha! Ants rõõmustas juba, et nüüd ämm läheb gaasikambrisse; aga võta näpust! — ämm saadeti koju, kuna ta olevat oma kuriteo (röövli mahalöömise) sooritanud kodustest oludest saadud vaimses segaduses.

Ants sokutas nüüd ämma kohalikuks abipolitseinikuks, kes seisab tänavanurgal ja juhatab koolilaste teed, lootuses, et ehk mõni auto sõidab ämmast üle. See juhtuski kord, aga oli vaid Volkswagen, mis sai kõvasti kannatada, aga ämmal polnud suuremat viga midagi!

Küll kulutas Ants raha! Saatis ämma õhureisile lennuliiniga, mis omas suurima õnnetuste protsendi. Aga õnnetust ei juhtunud. Saatis raudteereisile, purjepaadiga merele, aga ikka tuli ämm tervelt tagasi! Ei aidanud mingid tõenäosuse teooriad, ei väikeste ega suurte arvude seadused!

Ants muretses ämma öölauale kangeid unepille, mis kui kogemata rohkemal arvul sisse võtta jätavadki magama — igaveseks; lõi magamistoa lae asbestosega, vahetas suhkru saharini vastu jne., et ehk ämm saab vähja ja sureb — kõik tagajärjeta!

Siis Ants mõtles vahetada asukohta, kolida linnast maale. Seal on isesugused võimalused — kurjad pullid, kes pusevad, vanad kaevud usseaias, kuhu võib sisse kukkuda, suured traktorid, kuhu võib alla jääda jne.

Asutigi maale, talusse. Ants asus uurima olukordi, mis maaelu tingimustes annaksid talle võimaluse oma soovi teostada.

Siis kord tuli äge äike ja välk tabas aiaäärset pärna, nii et tükid taga. Linnarahvas ehmus kõvasti, aga Ants kuulis pärast kohalikelt, et sinna vanasse pärna lööb välk ägeda piksega sageli. Sellest sai Ants uue idee ja ta hakkas hoolega uurima kalendreid ja kuulama ilmateateid. Ehk tuleb uuesti üks äge välguvehkimine.

Ja tuligi! Ühel päeval ajas ülesse mustade pilvede mäed nagu Tuglase luuletuses, ilm läks pimedaks ja pimeduses hakkasid sähvima sinised välgunooled. Vihmavalang oli iga sekund tulemas.

„Piim! Lahtine piimamannerg jäi kaevu juurde“, hakkas Ants karjuma ämmale. „Vihm sadab sisse, rikub piima. Toome ära“, lükkas Ants ämma ukse poole. Kui vaevalt jõudsid kaevu juurde, hakkaski kallama nagu pangest.

„Ruttu vihmavarju — puu alla!“ hüüdis Ants ja lükkas ämma pärna alla. Ise aga hüppas lähedalolevasse ubrikusse vihmavarju. Kui käis jälle kärgatus, pigistas Ants silmad kinna, aga süda hüppas tal järsku kurku ja südametunnistus võttis rinnust kui ristirüütli raudkindaga.

Ants hüppas ubrikust välja ja karjus: „Tule ära, mamma! Tule puu alt ära. Ruttu, ruttu!“ Aga siis käis uus, senistest vägevam kärgatus — ja välk lõi ubriku Antsu selja taga pilbasteks. Ants kukkus põrutusest näoli ja ämm lohistas ta pärnapuu alla vihmavarju.

Oh, need ämmad! Oh, need ämmad!

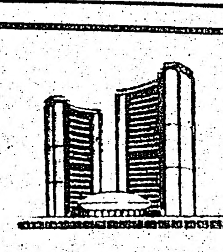

TORONTO LINN

ÜLEMINEK STANDARD AJALE

pühapäeval, 30. oktoobril 1977

Linnanõukogu direktiividel avaldati proklamatsioon, milles juhiti kodanike tähelepanu sellele, et ajavahemik 24. aprillist kuni 30. oktoobrini 1977, oli kuulutatud suviseks kellaajaks. Kodanike palutakse nüüd oma kellad üks tund tagasi lükata:

kell 2 e.l. pühapäeval, 30. oktoobril

DAVID CROMBIE
linnapea

Vajatakse eesti või kanada haridusega, kanada äriliste kogemustega

PEARAAMATUPIDAJAT

Helistada tel. 889-7556, õhtuti 881-0510

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 402
725 Don Mills Rd.
Don Mills, Ontario

483-6308
429-4944